

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2 3336

9/9

398 5

7-17/87

76700-42

398.5
 7-17
 1008
 36509

998-5
 9-2/7
 1008
 36509

23
 707
 18/00 - 20/00
 9387

2010

398.5

7-17

Handwritten signature

ՊԱՏԳԱՄԱԻՑՍ

ՆՈՐ ԵՌ ՀԱՐՈՒՅՑ

ԵՐԱԶԱՆՆ

ԴԱՆԻԷԼ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Պշտորնի Եփեպոսոս-ոյ և Նորհայ-ոյ Իմաստանքնէրի

և զանազան Զատողարարչիների

ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

1877

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԶԱԲԱՐԻԱՅԻ Գ. ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

ԵՐԵՒԱՆ

1008
36309

ბიბლიოთეკის
ნომერი 2008

საქართველოს
სამთავროს

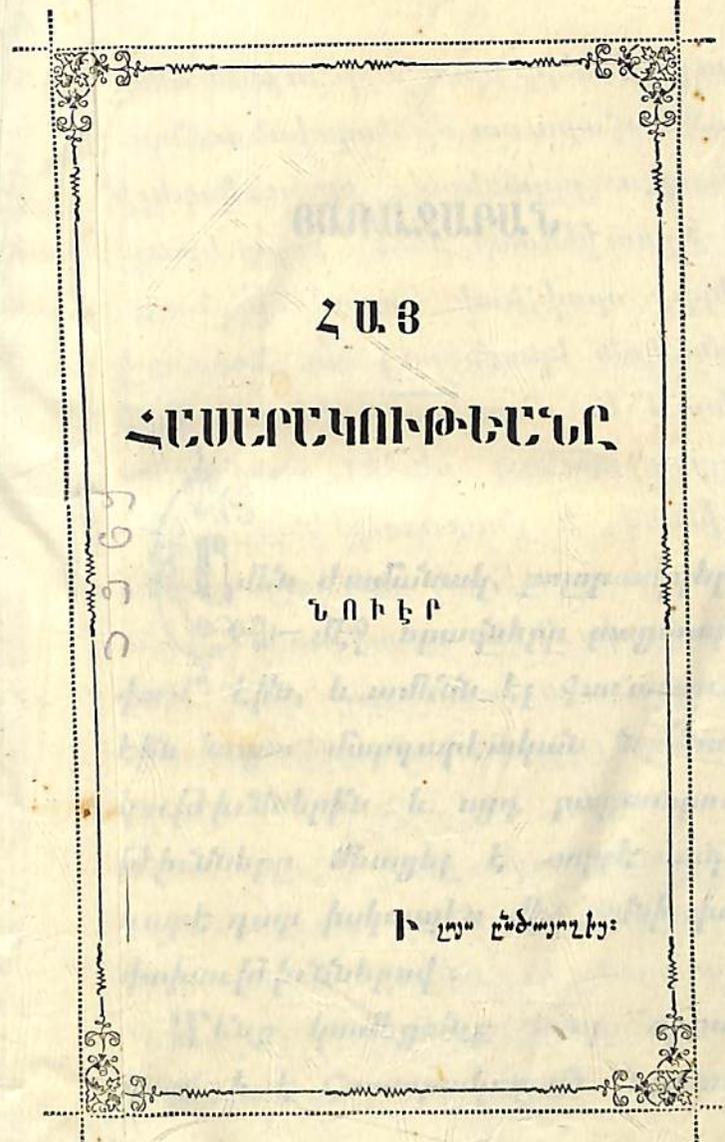
საქართველოს
სამთავროს

საქართველოს
სამთავროს

Дозволено Цензурою. Тифлисъ. 6 Мая 1877 года.

საქართველოს
სამთავროს

2008
800

Հ Ա Յ

ՀԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆԸ

Ն Ո Ւ Է Ր

Ի լոյս շնորհիւ:

յաս մեկդ տ, իրենքազմ զգեմն՝ ի վեր
ամ, և ծախքո՛ւծ մե ուսողա՛շամնա
ի յիտմանս ոս կայեմուսյ, սխալ
բայք զպոզ յանց. յանս վտոզ ի
ացա՛մ, զմեկնա ոս մտա՛շխոզս, զգեմ
ի սղասա՛շ ոս (զգեմքազմ մտմանց) (

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

մեծ խառնակ, բոլոր ազգերի
մէջ երազները բացատրու
վում էին, և ամենն էլ հաւատում
էին նոցա մարդարեական նշանա
կութիւններին և այդ բացատրու
թիւնները մնացել է ազգէ ազգ,
դարէ դար իսկապէս մի քանի փո
փոխութիւններով:

Մենք կամեցանք տալ որքան
կարելի է հասարակացած նշանա

Յ Ա Ն

ՂԵՂԵՑԻՊՈՐԴՂԵՂԵՑ

Գ Ե Գ Ե Գ

Երկրորդին սույ յի

2002

կութիւնները երազների, ուրեմն տալ
ամենահարուստ մի ժողովածու, նա-
խապէս յայտնելով, որ անկարելի
է ճշտութեամբ քննել բոլոր երազ-
ները, որովհետեւ առաջինը՝ նոքա
(քնական երազները) առ հասարակ
լինում են մարդկային կազմուածքի
(երազ տեսնող անձի) տարբերու-
թիւնով և բնաւորութեան նշան-
ներով, զոր օրինակ՝ բարկացողին ե-
րեւակայվում են, պատերազմ, կռի-
ւելն: Հանդարտաբարոյ կամ մա-
ղաստ (բղլամոտ) մարդին երազում
է. անձրեւ, ծով, ջուր և ձկներ:
Մեղամաղձոտին կամ վհատուածին
(տրտում և տխուր անձին) ներ-
կայանում է. տխուր և տրտում
երեւոյթներ: Մաղմարիւնին երևում
է, որ յախ և զուարճալի բաներ և յն,

3005

և երկրորդ՝ նոքա ըստ շմեծի մասին
լինում են շատ բարդ և զանազան
անձների համար ունենում են բոլորո-
վին այլևայլ ու նշանակութիւններ,
որովհետեւ ամեն մի երազ հետեւանք
է զանազան և մանթիւ մարդկեղէն
տպաւորութիւնների: Եւ բոցայլ զզ
մի Ֆայց ի՞նչպէս կարող են նոքա
ապապան գուշակել, կամ ունենալ
մարդարեական նշանակութիւններ,
կհարցանի ամեն մի ընթերցող:
Եւ յի հարցի պատասխանը, խոսւ
տովանում ենք, դիւրին չէ, որով
հետեւ նա պէտք է հիմնուած լի-
նի շատ և շատ հաստատուն փաս-
տերի վերայ, իսկ փաստեր այդ հար-
ցի մասին շատ ենք լսում և կար-
դում այլևայլ երոպական հեղի-
նակութեանց մէջ, բայց նոցա ուղ-

զուժեան ճամար գլխաւորապէս
 դժուարին է երաշխաւորել, միայն
 մեր ընթերցողին բոլորովին զուրկ
 չկացուցանելու և նորա փափագը
 մի մասով լցուցանելու ճամար կա-
 սենք այսքան միայն՝ թէ երազնե-
 րը կարող են ապագայն յայտնել
 այն պատճառաւ, որ նոքա ունին
 ճամբամատուցիւն մեր կազմուածքի
 հետ, կազմուածքը բնաւորութեան
 հետ, բնաւորութիւնը գործերի հետ
 և գործերը պատասխաններու հետ
 և այսպիսով կարող են նախագուշա-
 կել ապագայն, այսինքն ունենալ
 մարգարէական նշանակութիւններ,
 բայց, ի հարկէ, շատ հեռու նմա-
 նութիւններով: Գլխաւորապէս
 թէպէտ ցանկալի էր մեզ սոցա
 վերաբերեալ ճարտարի վերայ մի

փոքր տարածանուիլ, բայց բաւա-
 կանանք սորանով! որովհետեւ այդ
 թիւով, որքան և լինէր դա ճամա-
 բօտ, տակաւին կը պարապացնէր
 զրբիս գոնէ մի երրորդ մասը, - ա-
 ճա այդ հեռու էր մեր նպատա-
 կից, որովհետեւ կամեցանք սոյն ե-
 րազահանիս հետ տալ նաև առան-
 ձին մասով բաժանած զանազան
 գուշակութիւններ, որք ըստ մեծի
 մասին ժողոված են նորանոր եւրո-
 պական հեղինակութիւններից:

* * *

արտոյ զայն յիմաստապատ զգրի
 զյս յետ ինչոյ ի իմաստա գնանայ
 անն՝ աք զինչ ի մանչոյ շրջի ք
 զինչապագայս զի միաբնա , առ
 ապա զայն քոզքի մն ինչ սիցք
 առաքա՛ զմն զի առն՝ զյս ա՛
 ի մյս գնացմայ մայ ինչոյ զի
 մնառ մայ զայն առն՝ սիմա՛նար
 մարամար ծամանայ իսան մի՛ն
 ի ծմն ոսոյ զգր զմն ինչ ի սիւս տր
 ուղիմ զանայո՛ւ մմ ծախարս միսան
 : զի զմն ինչ ի սիւս զմն՝ մայար

***

ԵՐԱՋՆԵՐԻ

ԲՆՑՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Երաճունքի զարի զիմաստն միսն ի
 ի գրագրոյն ինչ մն ի մն ինչոյ զիմաստն

Առաքա՛ զայն զիմաստն զիմաստն
 զիմաստն զիմաստն զիմաստն

Սիւս տեաննէն փառք և մյա-
 սիւ է: 90, 32 (*): ի սիւս
Մարտն շառ փառ է:

Մարտն . մեծութիւն և բարձրութիւն է:
Մարտն փառք, մեծութիւն, կարողու-
 թիւն և յաջողութիւն է ամենայն գործի մէջ:
Մարտն զինքն տեսանել . հարստութիւն և
 շահ է: 25: 80, 85: ի գրագրոյն

Մարտն (ծառագարդ նեղ և քերկոյն ճանա-
 պարհ) անյայտ ծառերով . անպանելի (ճանա-

(*) Այս թուերը ցոյց են տալիս վիճակախորթեան (до-
 теря) մէջ այն համարները (նամբները), որոնցով կարելի
 է բազմ անգամ տանելու նորա միջի եղամ սաստիւածը
 (выигрывать):

պարհորդութիւն է դէպ մի անցայտ երկիր; 18:

Աշխարհ. ուժ է: — Ամանով ալիւրն ըզգակ է:

Աշխարհ կամ թանգագին քարեր գտնել կրակի մէջ. հարստութիւն է և ամուսնութիւն: — Ամանն մատանից վայր ընկած և կորած տեսանել. զրկումն է մի որեւիցէ հարկաւոր և սիրելի իրից:

Աշխարհի շատ. բազրի սուտ երեւոյթ է: — Երկրովն նոցա. վիշտ է և կորուստ: — Ուտել. մեծ օգուտ, բազրաւորութիւն և պարգև է. 24, 2, 27:

Աշխարհի մեծ ունենալ. բարեկամաց հեռաւորութիւն է; 23, 55:

Աշխարհ. ուտել. վնաս է: — Աւտուած տեսանել. վատ է: — Անգաճ. մահ է:

Աշխարհ. աղջիկ է և կնիկ և աւետիս:

Աշխարհի շատ. թշնամեաց յարձակման նըշան է:

Աշխարհ. շնորհք է; 28, 68:

Աշխարհի պատիւ է և ուրախութիւն տան մէջ; 20, 34, 46:

Աշխարհ. թշնամի է: — Աթէ որսալ նորան. թշնամեաց յաղթութիւն է: — Աղուէտը եթէ մարդից փախչի. իւր պարտականն իւրեանից փախչի: — Աթէ նորա հետ կոխ անել. կոխ

է: — Աթէ նորա հետ խաղալ. գեղեցիկ կնոջ հետ ծանօթութեան նշան է; 12, 13, 54:

Աշխարհ. լուսցվելն. շահ է: — Աղբւրից ջուր առնելն. վատ է: — Ջուր խմելն. շնորհք է:

Աշխարհ. անանուխն. անոյշ խօսք է և բարի: — Աղ տեսանել. կակիճ է: — Աղ սե. տրտմութիւն է և վատ խօսք: — Աղ կարած. կոխ խօսք փանի; 7, 17, 18:

Աշխարհ. շահ է տեսանողին: — Աղբն. հարամ ոտճիկ է և շահ: —

Աշխարհ. մեծ զրոյց է և ճոշք բամբասանք:

Աշխարհ. լինել. թշնամի է և լեզու:

Աշխարհ. (բարիկնջ) հանելն. տան շինութիւն է և լաւ; 100, 6:

Աշխարհ. իւր ծոցում տեսանել. խնդութիւն է; 97: — Աղջիկ փոքր. շահ է և բարի: —

Աղջիկ երեսայն. ցնորք է և նեղութիւն:

Աին կամ աղջիկ. լաւ է և խնդութիւն և իւր սրտի կամքն կատարի:

Աշխարհ. հաց, փող կամ մի այլ բան շնորհելն. շատ վատ է և անային տրտմութիւն; իսկ ըստ Գանիէլի. շահ է և բարի և պարգև Աստուծանից:

Աշխարհ. Աստուծոյ. ուրախութիւն է և բաւականութիւն; 10, 17, 36:

Անասի առնել և պահել. հարալուծիւն է; 4:

Աբխազներն. մեծ վնաս է և վաս:

Ագիւն. անհամաձայնութիւն է:

Աբբեղարան կարգալն. երեխայի ծնունդ է; ըստ այլոց. ուսում ունեցողին վատ նախագուշակութիւն է, իսկ անգէտին. ընդհակառակն; 38; 12:

Արիւն և նորանից ցաւ դրալ. հարստութիւն է: — Այրուած հանդերձն. վնաս մահու է և երկիւղ: — Տան պրեկն և աւերելն. չար է և վնաս; 25, 39, 68:

Աստուծո ընտանեկան շատ ունենալ. յաւելումն է հարստութեան:

Աստուծոն. վաստակ է և ժամանակ բարւոյ:

Աստուծոն ընկնել. զարմանալի պատահմունք է: — Ում և իցէ զցել նորա մէջ. մեծ փոփոխութիւն է 26:

Աչքի, առանց քամու, արհաւիրքի կամ փոթորիկի և կայծակնահարութեան. շահ է և օգուտ հողագործի համար, անյաջողութիւն և կորուստ է փաճառականի, արհեստաւորի և մշակի համար; 1, 6:

Աչքի սաստիկ կարկտահարութիւնով, որոտմունքով, փոթորիկով ևլն. տրամութիւն, նեղութիւն, վեշտ, երկիւղ և կորուստ է հա-

րուսաների համար, եթէ նորա կտեսնեն; իսկ աղքատաց համար. հանգստութիւն է; 13, 21:

— Ոսկէ անձրեւ. մեծ ուրախութիւն է: — Արծաթեա. մեծ տրամութիւն է; 4, 6:

Անհանել ի դեան. թոթափի յընչից և աղքատանայ:

Առշուտոյ իրն. լաւ է և հարալ ուժիկ:

Աստուծո տեսնել կամ մտնել նորա մէջ. ամօթ է և վնաս հարուսաների համար, իսկ աղքատաց համար. շահ է; 18, 24, 26:

Աչքն. դանձի շատութիւն է: — Աչք բազում. հարստութիւն է: — Աչք մեծ ունենալ. կենաց երկարատեւութիւն է: — Աչքեր հանելն. կնոջ կամ որդւոյ մահ է; 48, 46: — Աչքերից զրկուած լինել. մահ է:

Այրախորտութիւն. լաւ է:

Այրախորտութիւն. նեղութիւն է և հող:

Այրաչան. այր մարդոյ պարօծութիւն է: — Այրաչանն եթէ կին մարդ տեսնի և եթէ նա այրի է, այր առնու, թէյր ունի տղայ լինի:

Այրաչան. լաւ է և ուժիկ և շահ, ըստ Գանիելի; իսկ ըստ այլոց հարստութիւն և մեծութիւն է; 14, 54:

Այրիւծ տեսնել. թաղաւորի, կամ մի երեւելն անձին անտանելու նշան է: — Աղթանակ

րով կապկպած. զերութիւն է: — Ուսել նորա միօր. հարստութիւն, փտօք, արժանաւորութիւն և կարողութիւն է թագաւորից: — Սրստել նորա վերայ. ողորմութիւն է թագաւորից կամ մի երևելի անձից; 12, 36: — Երկիւղ ու նենալ նորանից. վատ է: — Ղուսել նորա հեա. շատ մեծ և երկիւղալի կոխ է կամ վեճ; 47, 60: — Երկուսը ի միասին կուսեն. 2 թագաւորաց կամ 2 մեծամեծ անձանց կոխ է: — Եթէ նորանից փախել, և նա յետևէր չգայ. թշնամիէդ անհոգութեան նշան է: — Ետիւծըն ի գէմը ելանէ. մեծ մարդուց ահ է; 40 կամ 41:

Եստեանել քո տան մէջ. դանձի և շահի նշան է:

Եստեանել երազում. ուրախութիւն, մսիթարութիւն և մեծութիւն է, բանդից և ամէն չարից կազատուի և հարկիքն կաւելանայ, թէ աղքատ է կ'հարստանայ, թէ հիւանդ է կ'ողջանայ: — Եստուած քո տան մէջ տեսանել. նորողութիւն է; 90, 68:

Եստեղջ լուսաւորք և փայլունք. ի ճանապարհ երթայ և շահի, բարի լուր է և մեծ յաջողութիւն: — Մութ և սպրանած. սաստիկ անյաջողութիւն և անբաղլութիւն է; 44:

Եստիւ իւր տան մէջ տեսանել. իւր տան բարիքն աւելանայ, թէ օտարական լինի խաղաղութեամբ ի տուն երթայ՝ ըստ Նանիէլէ; իսկ ըստ այլոց. տան զխաւորի համար մահուան երկիւղ է; 41: — Եստեղք երկնից անկած. մեծամեծաց մահ է և կորուստ: — Եթէ աստեղք կարովը թափեն ներս. հիւանդութիւն է և հրդեհ; 84, 74:

Եստար առուլ. իւր կամ այլոց պատիւ է: — Եսպարն՝ որ է զալխանն՝ երկրի տիրանայ; 13:

Եստաճանհն. ազգերն է: — Եթէ բոլոր ատամներն ամենն ընկնի. շատ գանձ գտանէ:

Սէրի սաստեղքը զերբեքում էն հարստն, իսկ յածրիւնը — էնող: Եստջի սաստեղքը. ազգանայ և որդուց:

— Ետամն առաջն ընկնի. իւր սուգ հանդիպի կամ ի ճանապարհ երթայ: — Եռաջի ատամները հանել. որդուց մահ է: — Եերքի ատամները հանել. արամութիւն է, իսկ վերինը. ազգականի մահ է: — Մեծ ատամներ հանել. մի մտաւոր ազգականի մահ է; 7, 64: — Ետամուկը սրբիլն. այլոց վաստակն ուտէ: — Ետամուկըն սեւացած. հիւանդութիւն է: — Մէկը մեծ՝ մէկը փոքր ունենալ երազում, այնպէս որ նեղութիւն տայ և խօսելու և ուտելու միջոց. ընտանեկան վեճ է: — Եթէ մի ատամը երկար

1008.
3969
36309

լինի միւսներէից. ազգականից տրամութիւն է; 48: — Ետամն եթէ շարժ գայ միայն. հիւանդութիւն կամ տրամութիւն է ազգականներից կամ սիրելիներից; 6, 2:

Երբեք զոյգ զոյգ տեսանել. ամուսնութիւն է և ըստ կրթութեամբ սերունդ; 89: Երազիներ և կռուներն օգուտ տեսանել. թշնամեաց և աւագակաց մերձաւորութիւն է; 48, 63: — Եթէ ձմեռուան միջոցում. դժբաղդութիւն է; 20, 97:

Երբեք տեսանել. թագաւոր է ըստ Պանիէլի; իսկ ըստ այլոց. գործի ընթացք է և գաղանկաց պարզութեամբ նշան է: — Եթէ բանդարկեալն տեսանէ. ազատութիւն է: — Երբ ծագած արեգակն. բարի համբաւներն են: — Մայր մտանելն արեգական. կորուստ և խաբութեան յոյսեր են: — Եթէ այս երազը կին տեսանէ. տղայիծնունդ է; 90: — Խաւար և կարմիր արեգակ տեսանել. երեսայի տկարութիւն է և մտաւոր տկարութիւն աչաց: — Երբ ճառագայթները իւր գլխի չորս կողմը տեսանել. փառք և անխախտ պատիւ է; — մեղադրութեան ճամար այս երազը նախագուշակուած է. ողորմածութիւն մեծից: — Եթէ արեգակի ճառագայթները իւր անկողնին հասանի, որի վերայ ինքը պատկած է. ջերմային կամ տաքու-

թեան (էրոցքի) հիւանդութիւններից նախագուշակութեան նշան է; 44: — Եթէ ճառագայթները իւր սենեակի մէջ ընկնի և նորան լուսաւորի. շահ, յաջողութիւն, պատիւ և բարօրութիւն է: — Եթէ այս երազը տեսնէ ամուսնացեալ անձն, տղայի ծննդեան նշան է, որը կըլուսաւորվի իւր բարեգործներով; 27, 30: — Մանկ մի նորանով լուսաւորված սենեակ. հարստութիւն է: — Երեգակը իւր տան վերայ տեսանել հրդեհի նշան է; 63: — Եթէ արեգակը գնաց լուսնի առաջ և յետ դառնայ. պատերազմ է; 19: — Երեգակն երկնից անկած. թագաւորաց մահ է: — Երեգակն ի կողմանէ տեսանել. նեղութիւն է: — Երեգակն և լուսինն իրեար հետ ընթանալով տեսանել. թագաւորք են և կռիւ և հիւանդութիւնք ցուցանեն: — Երեգակն և լուսինն այսր անդր ընթանան. բաժանումն է երկրի; 44, 54:

Երբ հեղուքն. մեծ վնաս է և զէն: — Երբ տեսանել կամ արիւն առնուլ. շնորհք է; իսկ ըստ այլոց. ոչինչ է: — Երբ շատ. բաղդաւորութիւն և հարստութիւն է; 9, 54, 49:

Երբ սուրբ և յիստակ. հաւատք է: — Երբ ծախն. նեղութիւն և ծանրութիւն է: — Ուտիլ նորան, զրկումն է: — Պանկ նորան, բա-

3230
1898

ըրեազողութիւն է: — Արծաթեայ փողեր համարել. մեծ շահ է:

Արծաթէզէն. տրամութիւն է; 10, 64: —

Ա՛ւձառել նորան. գործի յաջողութիւն է; 78:

Արմաւէնի. զաւակ է և ուրախութիւն: —

Արմաւենի ծառը ամեն ծառից լաւ է:

Արծիւ ծնել. մեծութիւն, բարօրութիւն և փառք է երեխայի համար, որք ծնուելու է: —

Արկիւրում արծիւ տեսանել. յաջողութիւն է նպատակներին: — Աթէ թռչել տեսնողի վերայ:

արժանաւորութիւն և պատիւ է: — Արատել արծուի վերայ և թռչել երկինք. նստողին մահ է; 88: —

Սատակած արծիւն. հարուստին աւերումն է, իսկ աղքատին հարստութիւն; 17:

Արծիւն. աւագ է և մեծ պարոն: — Աորա վերայ նստել, ըստ Պանիէլի. պարոնութեան տիրանաս: —

Աորա հետ կռուել կամ նորան զարնել. մեծ մարդկանց հետ կնախանձուես և կրկովես: —

Արծիւն քեզ զարնէ. պարոնից զէն կհասանի քեզ կամ լեզուով անհարկութիւն է: —

Աս զլսի վայր ընկնի գեաին. սաստիկ տկարութիւն է տեսնողին կամ նորա աղգականաց համար; 3, 25, 46:

Արջ տեսանել. անիրաւ և անգէտ մարդոյ խօսք է: — Ամեն գէշ գազանն. թշնամի է; 58:

Արեւիկայոսն. մահուան նախազուշութիւն է; 63, 83:

Առգէրէյ մեռած կենդանացեալ. մեծ զրոյց է:

Առգ զինքն տեսանել. բարի է և խիստ լաւ: — Աւագ տեսանել. թշնամի արձակի յերկիրն: —

Աւագ տեսանել կամ խօսիլ, շնորհք է և բարի:

Առն. հալալ ոռձիկ է և շահ՛ ըստ Պանիէլի; իսկ ըստ այլոց կասկածանք և անձրջ մարտութիւն է; 1, 2:

Առաւիճի. կռիւ է: — Աթէ նոքա յարձակուեն. բարեկամաց կամ երեխայոց և կամ բազրի կորուստ է: —

Աոցանով սպանուել ժառանգութեան յափշտակութեան նշան է; 90:

Առաւիճի իւր խմբով տեսանել. մի անտանելի անձի հետ հանդիպելու նշան է:

Աւելի սուեն. շատ վատ է և մինչև անգամ մահուան երկիւղ; 37, 59:

Աւարանն. հալալ մուրատ է:

Աւարիւն. յաղթութիւն, բաղաւորութիւն և յաջողութիւն է; 53, 70:

Աւելն, որ է սուլուխ. շատ զանձ է:

Աւաղան. կռուոյ նշան է; 40:

Ասորոսած լինել. վատ նախազուշակութիւն է; 2, 55:

Բ.

Բար տեսանել. մեծ մարդ է:
 Բարար տեսանել. ձայն է և անհաճութիւն:
 Բարկախառ. երևելի տեղ է; 4 76:
 Բարկաչ ազնիւ տեսանել. շահ գուշակ է: —
 Բազուկ աղտեղի. զգուշացիր ի մեղաց:
 Բաժակեց խմել. ուրախութիւն է: — Եթէ
 բաժակը առաջարկեն և տեսնողը չընդունի.
 վատ է: — Բաժակով ջուր ստանալ. ամուսնու-
 թեան կամ երեխայի ծննդեան նշան է; 22: —
 (Առ հասարակ ազգակեղէնը կանանց է վերա-
 բերում): Բաժակը կտորած, բայց ջուրը մի-
 ջից չթափած տեսանել. կնոջն մահ է, իսկ ե-
 րեխային ազատութիւն: — Գուրը թափել,
 չկտորելով բաժակը. երեխային մահ է, բայց կնո-
 ջըն ազատութիւն; 15, 45:
 Բալ ուտել, լըր է; 8: — Եթէ շատ թը-
 թու լինի. արատաւնք է; 19, 89:
 Բալէնոյ տակ նստել. արժանաւորութիւն
 և պատիւ է; 3, 9:
 Բալայ. որդւոյ և մեծութեան նշան է:
 Բալ շինելն, կամ հիմն արկանելն. բարու-
 թիւն է:
 Բալն. լեզու է:

Բաշիչ գատարկ. արամութիւն է: — Զա-
 նուիլ և չմանիլ նորա մէջ. վիշտ է, որը շու-
 տով կանցանի; 26, 68: — Մանել շատ տաք
 կամ շատ սառը բաղնիք. անային արամութիւն
 է, համեմատ նորա տաքութեան կամ սառնու-
 թեան; 61, 86: — Բաղնիք չափաւոր տաքու-
 թիւնով, բաւականութիւն, ուրախութիւն և
 առողջութիւն է; 89, 59, 92: — Բաղնիք եր-
 թալ. պատրանաց մէջ ընկնելու նշան է: —
 Բաղնիսից դուրս գալ. հոգսերից ազատու-
 լու նշան է: — Կորա մէջ լուացուել. չարչա-
 րանօք ոռճիկ է: — Կորա մէջ կենալ. մեծ
 նեղութիւն է; 35, 68:
 Բաճեալն. արդարութիւն է և սրբութիւն:
 Բանջարն. շահ է: — Բանջար աւեր տեսա-
 նել. չէ լաւ:
 Բաշիւշն. վատ է:
 Բարբոտոտի, և այլ սաղերու ձայնն. անոյշ
 խօսք է:
 Բարև տալ երազում. կոխ է:
 Բարեբարութիւն անել. բաւականութիւն է; 6,
 25: — Մեռեալներին. ուղիղ շահ է; 6, 90:
 Բարչո տեղեց ընկնելն. վնաս է: — Բարձր
 տեղերի վերայ քայլելը. մեծութիւն է:
 Բաւեա ժողովելն. լեզուք է:

Բնէն տեսանել, կամ ժողովել. բարութիւն է:

Բերան փակ, այնպէս որ բանալու հնար չլինի մահ է: — Եթէ նորանկց վատ հոտ գայ, ժողովրդական անարգութիւն է: — Բնականից մեծ տեսանել պատվի յաւելումն է: — Բերանոյ ցամաքին. ոռձիկ պակասութիւն է; 5, 12:

Բերան. թշնամեաց վերայ իրաւունք ունենալու նշան է; 25, 52:

Բերք մտանել. տրամութիւն է և պարիպ: — Եւերել. նեղութիւնից կազատվաւ: — Բերք սև. սուգ է և լաց:

Բծիչ. նախագուշակում է տկարութիւն և շփոթութիւն: — Ում և իցէ բժշկել. փող ստանալու նշան է: — Բժիշկ լինել. ուրախութիւն է: 12, 13:

Բիւ տեսանել, կամ առնուլ. եղբայր է կամ որդի: — Բիր կոտորելն. եղբոր, կամ որդու և կամ ազգականի մահ է:

Բլուր տեսանել, բարձրանալ նորա վերայ և զմայլել բնութեան տեսարանների վերայ. մի որ և է բան լսելու նշան է, տեսնողին վերաբերեալ: — Սիայն տեսանել. երկրի շինութիւն է և խաղաղութիւն; 7, 23:

Բոբէլ լինել. գանձի շատութիւն, մեծու-

թիւն և շահ է; 16, 19, 91:

Բող կնոջ խօսելն. փառք է: — Բող տեսանել, խօսել և խաղալ նորա հետ, շահ է; 12:

Բոկել կամ շիշ. ուրախութիւն է; 14, 28, 64: — Ստորածը. տրամութիւն է; 57, 82:

Բող ուտել. առողջութիւն է և շահ; 27:

Բոյն թռչնոց գտնել. շահ է: — Գառարին. գործի աւարտումն է; 16: — Բոյն օձերի, կոկորդիլոսների և այլ սոցապիսիների տեսանել. մեծ անհանգստութիւն է և շփոթ; 17, 13: — Բոյն տեսանել և մտնել նորա մէջ. անային խառնակութիւն է; 97:

Բռնանել խումբ. պատրանք է: — Լինել բռնայ. չբռնողութիւն է: — Խօսել նոցա հետ. ըզմայլումն է:

Բարակ տեսանել կամ ժողովել. կսկիծ է; 6:

Բառ. նեղութիւն է:

Բախարի. ուրախութիւն է, նամանաւանդ եթէ միջին կրակ վառուած լինի; 18:

Բարք սպիտակ. մեծ առողջութիւն է: —

Եւնուլն. հարալ ոռձիկ է և շահ; 15, 29: —

Ծածկուած լինել նորանով. առողջութիւն է և երկայն կեանք; 3, 7, 10:

Բոբիւ առնուլ կամ շարժել. լաւ չէ; կրօնի է; 3:

Բոս. վաս լուր է; 8, 7: Բռել կամ գործել մեծ բարութիւն է և շահ: Բրնչ. շահ է և բարի: — Ուտել. մեծ առատութիւն է:

Ք.

Քախն. աւագ է և մեծութիւն:

Քաղանն որ կոչէ երկիր նեղութիւն է: —

Մորա խաղալն. թշնամոյն հաշտութիւն է: —

Մորա փախչելն. խաղաղութիւն է:

Քաղան շատ. ահ է: — Տեսնել, որ նոքա փախչում են. դառն վիշտ է; 1; 20: —

Մոցանով հալածուած լինել. անպատվութիւն է թշնամիներից: —

Լսել, որ նոքա խօսում են. տրտմութիւն է: — Խօսել նոցա հետ. մտաւոր չարութիւն է: —

Մոցա հետ կռուել. չարչարանք և անկարողութիւն է; 29, 77, 88:

Քալ անամթ. թշնամի է: — Քալ տեսանել. մի ժխտ, ցածր և կոպիտ մարդոյ հետ առուտուր անելու նշան է; 21, 40: —

Եթէ նա խաճանէ. չարութիւն և փաս է այնպիսի մարդուց; 12, 42: —

Յաղթել նորան. լիովին յաղթութիւն է այն մարդուն; 18, 40: —

Մորա միսն ուտել. հարամ է:

Քալէր. նոցա թիւը կամ որքանութիւնը ցոյց է տալիս տարիների թիւը, որոնց տրտմութեան մէջ կանցուցանէ տեսնողը; 14, 22, 63:

Քալափառն. անհաւատ մարդ է:

Քանց տեսանել կամ առնուլ. շահ է:

Քանչանսէ, աղքատաց համար. վիշտ է և աղքատութիւն; 11, 66: —

Քողանալ. ամօթ պատճառող հարստութիւն է:

Քալիջար խմել. զուր ջանք է; 16:

Քալի տեսանել. ըզզակ է: — Սերմանել կամ ժողովել. ոռճիկ է:

Քալան. ամբութեան նշան է թշնամուղէմ: — Քաւաղանն ձեռքում. որդի է կամ մեծ շահ; 39, 59:

Քաւալ բռնել ձեռքում. զուակ է; 13:

Քեղէջի պատկերով զինքն տեսանել. փառք է: — Քեղեցիկ պատկեր նկարած տեսանել. նոյն է:

Քեք մաքուր և հանդարտ. բարի նախադուշակութիւն է; իսկ պղտորը. ընդհակառակն է: —

Քետ և հեղեղ ելանելն երազում. վշտի և տրտմութեան նշան է: — Քետ անցանելն. վիշտ է և տրտմութիւն: —

Քետ մաքուր թափի ի սենեակ. մի յայտնի անձի գալու նշան է, որից բարեք կատանայ տեսնողն: —

Եթէ ջուրն պղտոր լինի. անական թշնամեաց աւերումն է: —

Պետ յտակ. առատութիւն է: — Պղտորն. լիութիւն է ըստ Ղանիէլի: — Եթէ գեաը սննեակից դուրս թափուի. անպատուութիւն է; 64: — Սան դալ նորա վերայ. բարձրութիւն է: — Պետ լուացուիլն. նեղութիւն է: — Պետի ափ տեսանել. բարդաւորութիւն և հանդատութիւն է; 16, 66, 96:

Պերտորի. մեծութիւն է և շահ:

Պերտն որ կօտրվի. տան աէրն կմեռանի կամ մեծ վնաս կհանդիպի; 78:

Պերտնոս բանալ. վնաս է, ըստ Ղանիէլի; իսկ ըստ այլոց. ամուսնութիւն, պսակ և երեսկայի ծնունդ է; 5: — Եթէ նա քանդվում է. հիւանդութիւն կամ ընտանեկան աղքատութիւն է; 65: — Ղնկնել նորա մէջ. աղքատութիւն և աւերումն է; 56: — Պերեզմանի մէջ գնել իրան. վնաս է; 22:

Պէշ հոտ առնել. վատ խօսք է:

Պէշ (չաղ) գինքն տեսանել. աղայոցն աճումն է:

Պիշեան (միկիտանխանայ, кабакъ) մէջ ուրախութիւն անել ընկերաց հետ. ուրախութիւն և մխիթարութիւն է; 79, 84, 90: —

Պինել նորա մէջ միայն. ամօթ է և վիշտ; 28:

Պիշի մաքուր տեսանել կամ խմել կամ զը-

նել. ուժ և շահ է: — Պինի դեղով խմել. հարամ սոճիկ է:

Պիսո հագնել. մեծ շահ է: — Լկանջից հանել. մահու վնաս է; 65, 15:

Պիշի ժամանակ ճանապարհ երթալ. նեղութիւն է; 73:

Պիսոսոր ասող. մեծութիւն է և պատիւ ըստ Ղանիէլի, իսկ ըստ այլոց. վէճ, անհամաձայնութիւն, պատերազմ, ժանտախտ և նով է:

Պիսոյ հագնել. հարկիք է:

Պիշ տեսանել կամ կարդալ. իւր մարմնոցն համար նեղութիւն է և ցաւ — Պիշ գրել. բարի և հալալ մտերատ է; 38, 16:

Պիշ կարդալ. ժողովք է: — Էղինակել նորան. փողի և ժամանակի կորուստ է; 7, 44:

— Սարդալ սոմաններ, կոմեդիաներ և այլ սոցապէս գրեանք ուրախութեամբ. մխիթարութիւն և մեծ ուրախութիւն է; 6: — Ուսում նական գրեանք կարդալ. բարեգործութիւն և խմաստասիրութիւն է; 7: — Չեռագիրներ. բարդաւորութիւն է; 47:

Պիւլէոյ նաշխուն և շատ երկայն, այնպէս որ ճիթկերը հասնի մինչև ծնկները. որդոց մահ է կամ ամենամեծ տրտմութիւն:

Պիւշի մէջ զըօսնել. կայքի կորուստ է; 9,

65: — Կորա մէջ յառաջ տանել իւր դործերը. ուրախութիւն, շահ և առողջութիւն է; 26, 84:

Գլխաւոր իրան . մահու վնաս է:

Գլուխ ունենալ առանց մարմնոյ. ազատութիւն է; իսկ ըստ Գանիէլի օտարութիւն գնալու նշան է; 5, 6: — Սպիտակն. ուրախութիւն է; իսկ ըստ Գանիէլի յանկարծ շահ է; 51, 52: — Լուանալ. ամեն փորձանքից հեռանալու նշան է, իսկ ըստ Գանիէլի. զէն է; 15, 28: — Արտրել ում և իցէ գլուխ. վրէժխնդրութիւն է: — Ատրել հաւի գլուխ. ուրախութիւն և անսպասելի բաւականութիւն է: — Տեսնել կտրած գլուխ, եթէ մեղադրեալի է. ազատութիւն է; եթէ հիւանդի է. առողջութիւն է; եթէ տրտում կամ տխուր անձի է. մխիթարութիւն է; եթէ պարտքով խեղդուածի է. պարտուց հատուցումն է: — Ատրած աւագակներով կամ մարդասպաններով. երեխայից, ազգականաց, ժառանգութեան, մարդոյ կամ կնոջ կորուստ է; 82, 90: — Ունենալ գլուխ խափշեկի, հեռու ճանապարհորդութիւն է, և գործի ընթացք է: — Ունենալ փոքրիկ, թեթև և սուր. մտաւոր թուլութիւն, մշակութիւն և անպատվութիւն է: — Օգալ որ լուանում են գլուխը. վնաս է; 18, 48: — Հաստ և երկայն ունե-

նալ բնականից դուրս. հոգևորական կամ քաղաքական արժանաւորութիւն է և յաղթութիւն է թշնամեաց: — Եթէ տեսնողը առուտուրական է կամ բանկում ծառայող է. փողի ժողովելու կամ վերադարձնելու նշան է; եթէ նահիւանդ է. սաստիկ սպառութեան նշան է; 88: — Ուռած գլուխ. մեծամեծաց համար հարստութիւն է և շահ; 51: Ունենալ գլուխ գայլի կամ մի այլ արիւնարբու կենդանեաց. յաջողութիւն է ապագայի, յաղթութիւն է թրջնամեաց և պատիւ է և յարգանք համաքաղաքացիներից; 77: — Ցաւ գլխի ունենալ. հաւատարմութիւն կորուսանելոյ նշան է; 49: — Ունենալ նորանից երկու. ընկերութիւն է; 79: — Իւր գլուխը, ձեռում բռնած ունենալ. երեխայից կամ կնոջ կորուստ է, եթէ տեսնողը ամուսնացեալ է; իսկ եթէ ոչ. բաղդաւորութիւն և յաջողութիւն է; ըստ Գանիէլի. շատ զանձ զտանելու նշան է; 55, 57: — Գլուխն դեղ քսել. անոյշ խօսք է: — Եծիլել ազատութիւն է նեղութիւններից: — Ելոց գլուխ ածիլելն. ցաւից դժուար ազլաւելու նշան է: — Մեռեալի գլուխ տեսնել. զգոյշ լինելու անհրաժեշտ հարկաւորութիւն է; 5:

Պարտեւի ունենալ կամ տեսանել երկու կամ երեքը մի վրի վերայ. պատիւ, ոյժ կամ իշխանութիւն է; 3, 33:

Պատու. յնորք և աղքատութիւն է:— Պետի խաղաղն. լաւ է:

Պառի լինել. հարստութիւն է և լաւ:

Պոճ շինել. շահ է և ուրախութիւն:— Պոճ. հիւրընկալութիւն է; 80, 88:

Պոճէշ. շահ է և ուրախութիւն; 47, 56:—

Պետի մէջ տեսանել նորան. բարի զրոյց է, որ երազատեսը կըսի:

Պոյնդ Գոյն հարաւն. խնդութիւն է:

Պոպի նոր. պատիւ է:— Ղըրտուած. վնաս է:— Սին. նեղութիւն է:

Պարան. հաւատացեալ մարդ է:— Պորտեր շատ. հաւատացեալ մարդիկներ են:— Սորա ձայնն լսել. խնդութեան զրոյց է:— Սթէ սպանանես նոսրան. հաւատացած մարդոյ հետ կհաշտուես; 73, 98:

Պրտուան հանել տանից. մահու վնաս է:

Պրիէն ու կաշմարն. խելք է, կամ ճանապարհ:— Պրչի ամանն. կին է:— Պրել նորանով. գուշակում է խոստումներ:

Պարտեւի ունենալ կամ տեսանել երկու կամ երեքը մի վրի վերայ. պատիւ, ոյժ կամ իշխանութիւն է; 3, 33:

Պատեւան առնուլ. շահ է կամ կին առնուլ և տղայք վաստակի:

Պաճն տեսանել. հիւանդութիւն է; 3, 90:

Պանտ տեսանել կամ գնել. չէ լաւ, վատ լեզու խափանի; 3, 96:

Պաշտ տեսանել. նեղութիւն է:— Պաշտից դուրս գալ. նեղութիւնից ազատվելու նշան է; 47, 60:

Պատուոր տեսանել. պարոնին պարոնութիւնն աւելանայ:

Պատուսան. մեղաց քննութիւն է; 39, 63:

Պարան տեսանել, որի միջից դուրս է գալիս ու և իցէ. գաղտնեաց պարզումն է; 6, 26:

Պարպաս կամ դարպասի դուռ շինել, կամ դարպաս տեսանել. հարուստ կին է:— Պարպաս լայնացեալ. պարոնութիւն է:— Պարպաս փակելն. մեծ մարդ անկանի:— Պարպասն. թագաւորից պատիւ է:

Պարբէն. մեծ մարդ է:— Պարբնի սարուածըն ինչ որ լինի. ամենն բարի է:

Պարբնուլիւն թէ ինքն առնուլ. լաւ տանուտէր լինի:

Դոմի (ԴՏՕԻ, барабанъ). թեթե կորուստ է; 15, 19:

Դոմիէ տեսանել կամ նորանով շրջապատած լինել. բարորութիւն և բաւականութիւն է; 66: — Քաղել նորան. յաղթութիւն և ժառանգութիւն է; 3, 90:

Դեկանն այլ մարդոյ տայ, կամ կորուսանէ, կամ զողանան. ամեն հոգսից կազատուի, թէ հիււանդ է. ողջանայ: — Դեկան և դրամ, թէ աշնան ժամանակ տեսանել. արիւնհեղութիւն է, և թէ դարնան. բոր և ծաղիկ է:

Դեղն պղնձ. հաճաթ է որ կատարի:

Դեղին սելս, դեղին հալաւ, դեղին ձի և վերջապէս ինչ և իցէ դեղին. չափազանց վատ է և հիւանդութիւն:

Դե. վնասուց, նեղութեան և մեղաց նշան է; 14, 41, 7, 82:

Դերոմ. հիւանդին լաւութիւն է: — Հանել ջերմ է, և ուտել. հիւանդութիւն; 9, 38:

Դի տեսանել. բարի զտոյց է; 88:

Դիւ ընդունել դժուարութիւնով. արտմուծութիւն է; 3, 31: — Ուրախութիւնով. անհոգութիւն է; 8: — Տալ ուժ և իցէ. շահ է:

Դժոխ տեսանել այնպէս, ինչպէս նորան նրկարագրում են, որտեղ տանջուում են մեղաւոր-

ներն. անաշխարութիւն է; 8, 14: — Դուրս գալ նորա միջից. հարուստին կամ յայտնի անձին. անբաղդութիւն է; աղքատին և տկարին. մխիթարութիւն և թեթեւութիւն է; 42:

Դիւի վայր ընկած. անպազայ կեանքի հոգս է; 1, 12:

Դիւի տեսանել կամ ազանել, մեծ պատիւ է: Դիւի տեսանել կամ ուտել. հիւանդութիւն է կամ անհոգութիւն:

Դուռն տեսանել կամ առնուլ. պատիւ է և մեծ մարդոյ հետ ծանօթանայ: — Դանալ. իւր բաղդն բացվի և իւր կամքն կատարի: — Դուռ ձգելն. մեծ մարդ անկանի, և կործանուի է: — Դուռ կորեկն մահու նշան է; 8, 62, 90:

Դուռն ելանել. չէ բարի:

Դուր տեսանել, պատիւ է; 78, 3:

Դրամ ժողովել կամ տեսանել. աղահոգութիւն է:

Դրանոցին բարե տալ. կտիւ է:

Դրժու տեսանել. վատ է; 16, 89, 22:

Ե տեսանել. ահն զնայ: — Եզն նաման անհոգութիւն է, կամ մեծ աւետիս զայ, կամ

զուգակից սիրելի: — Գեր եզն տեսանել. մօ-
տակայ բարօրութիւն է; 1, 54: — Լղարն,
թանգութիւն է հացի և սով: — Սպիտակ եզ-
ներն, որոնք վազզում են. պատիւ, շահ և ար-
ժանաւորութիւն է; 14, 52, 59, 64: — Սևե-
րը. անփախելի վտանգ է; 63: — Վարմիրները,
կենաց վտանգ է; 8, 7, 35: — Եզին միսն ու-
տել. լաւ է, ոմանք ատեն թէ նեղութիւն է:
— Եզինք և սայլք. նեղութիւն է: — Եզանց
կուռլին, երկրի ահ է կամ թշնամի; 8, 80:
— Եզն մորթել. մահու վնաս է; 88: — Եզներ,
որք զնում են ջուր խմելու. վատ նշան է; 13,
15: — Եզն ուտել. բարի է:
Եզնեցի տեսանել կամ շինել. փառք է և
Ըստուածային ողորմութիւն է; բայց ոմանք
ասեն թէ նեղութիւն է; 59: — Մտնել նորա
մէջ. բարեգործութիւն է; 5: — Եղթել նորա
մէջ. ուրախութիւն է և մտիթարութիւն; 77:
— Խօսակցութիւն անել նորա մէջ, կամ ան-
կարգ լինել մեղք է; 44: — Նստել կամ պառ-
կել նորա մէջ. հազուատի փոփոխութիւն է; 87:
Եշխարհէր և քոյրեր տեսանել. շահ է և ու-
րախութիւն; 89: — Խօսել նոցա հետ. բար-
կութիւն է; 8: — Մեռած տեսանել. երկայն
կեանք է; 9, 17:

Եշին տան մէջ տեսանել. զուգակից է, կամ
սիրելի գայ իւրն: — Եշն 8: ցմայ մայցմ յ յ
— Եշիրան. երկրի նեղութիւն է, ըստ Գա-
նիելի, իսկ ըստ այլոց. շահ է; 71: — Սպանել
նոցա կամ նոցա պողերը միայն տեսանել. ժա-
ռանգութիւն է մի ծերունուց և խնդութիւն
է թշնամեաց վերայ; 71, 81:
— Եշնեգներ բնականից երկար. մեծ շահ է; 18,
26: — Վարձը. կորուստ է: — Եթէ կտրել նոցա.
անպատուութիւն է և անային խռովութիւն: —
Գորն քաշել. մեծ աղքատութիւն, տրտու-
մութիւն և մահուան երկիւղ է; 6, 14:
— Եշնեգոս. երեւել անձն է; 32, 61, 25, 97, 71:
Եշն առնուլ. սրբութիւն է: — Վտրել. վնաս
մահու է:
Եշնեգն. տրտմութիւն է; 44, 54:
Եշնեգոսեան թռչնոց. սէր է և ուրախու-
թիւն: — Երգել. տրտմութիւն է և արտասուք;
19, 86:
Եշնեգն քուն զնել օրօրոցում. սուտ յոյ-
սեր են:
Եշն լուանալ. զեն է ըստ Գանիելի, իսկ
ըստ այլոց. յաջողութիւն և լաւ առողջութիւն
է: — Ղշտոր ջրով. մահ է ազգականաց կամ բա-
րեկամաց; 16, 19, 49: — Եշն կարմիր. գոր-

Օրհանայ տեսանել կամ նորա ձայնն լսել.
անձրև է կամ կռիւ; 67, 76:

Օրհանայ տեսանել միշտ անյաջողութիւն է:

Օրհէ. պարոնութիւն է:

Օրոյ տալ նեղութիւն և չարութիւն է;
58, 60, 61:

Է:

Է շատ տեսանել. նեղութիւն է:— Է ա-
նամօթ. չէ լաւ:— Է խառն. նախանձ է և
վնաս:— Է նստած իւր յետին ոտների վե-
րայ. նեղութիւն է; 28, 43:— Տեսնել. որ նա
փախչում է. մտաւոր անբաղդութիւն է:— Է
զմեղութիւն. թշնամեաց կորուստ է:— Է
ճերմակ, կամ յօտար, կամ բարձեալ և հե-
ծեալ. բարի է և պատիւ; 62, 34:

Էրհէ. արժանաւորութիւն է; 11, 41:

Էրէ մեռած տեսանել. մեծ զոյց խափա-
նի:— Է մեռելոց յառնել. յին խօսք ի զոյց
դայ:

Ը:

Ը նիւ ծառ տեսանել շփոթութիւն է; 6, 23:
Ը նիւ ժողովել. չէ աղէկ:

Ը ուսէ տեսանել. երկիր է:

Ը լուսի խմել, ուրախութիւն է: բայց ոմանք
ասեն թէ տրտմութիւն է:

Թ:

Թ թանդագին զլին ունենալ. ողոր-
մութիւն է թաղաւորից կամ մի մեծ մարդից
և կամ կողմնապահութիւն է նոցանից; 100, 1:
Թ փառք ողջունել կամ բարեւել յերազե-
փառք է; 15, 51:

Թ փառք. մեծութիւն է:— Կանաչ թախտն.
ցաւ է:

Թ փառքն ազգականի, սիրելոյ, երևելի անձ-
նի. բազաւորութիւն հարստութիւն և ժա-
ռանգութիւն է; 16, 61:

Թ փառքն. իրաւարար մարդ է; 92:

Թ փառք. պայման է:— Է փեշ լաւ է:— Թ փա-
նաք ի վերուստ վաթեա. գէշ խօսք է:

Թ փառքն զրկուել. անպատուութիւն է կամ
դատեր մահ; 16, 61:

Թ փառք թէ արիւնախառն ելանէ. ի մեղք
գործ ժարհի:— Թ արախով զինքն տեսնել. շահ
է և հարստութիւն:

Թ փեշ. զաղանկ է:— 60:— Թ ացանել. գաղա-
նեաց յայնու ելու նշան է:

ԹԻՒՄՈՒՅ ԼԻՆԵԼ ԿՈՂՈՅ ԴԻՍԿԻ 92:
 ԹԻՒՆԻ ԼԻՐԲ ԴՄԱՐԴ Է; 19:
 ԹԻՒՆԻ ԹՈՅԼ և ՃԱՊՈՂԱԿԻ ԹՃՆԱՄԼԵԱՅ ԵՐԻՐ
 ՃԱԿՈՒՄՆ Է; 6, 15, 51:
 ԹԻՆԻ ԳՐԹԻ ՉԻՈՒԹՈՒԹԻՒՆ Է; 16, 96:
 ԹԻՆ ԵՐԻՐ ԿՈՒՐԵՆ Ի ԵՄՄԼ ԿՈՒՐ ԹՈՅԻ
 ՆԱ ԻՐ ԿԻՆՆ ԹՈՂՆՈՒ և այլ կԻՆ ԿՈՒՆՈՒ; 11:
 ԹԻՆ ԹՈՅԻ ՈՐ ԲԱՐՃՐԱՆԱՅ Ի ԼՐԱՈՒԹԻՒՆ
 ՀԱՍԱՆԻ; 25:
 ԹԻՆ ԹՈՅՈՒՆՆ յԱՆՃՆ քՈ ՄԵՐՃԵՆԱՅ ԴՄԱՐԿ ԿԵ
 ՐԱՆԷ ՂՔԵԳ; 6, 20:
 ԹԻՆԻ ԶԱՍ ՍԻՍԱՆԻԿ ԿՈՂՈՅԵՐՈՒԹԻՒՆ Է
 և ԱՈՒՍՏՈՒԹԻՒՆ: — ԹԻՒԹԻ ԾԱՈՒ ՀԱՐՈՒՍՏ ԴՄԱՐԿ
 Է: — ԹԻՈՒԹ ՈՒՍԵԼ ԿԻՉԱ Է:
 ԹԻՆՈՒ ՄԱԾՈՒՆ ՈՒՍԵԼ ԿՈՂՈՅ ՀԱՐՄԱՄՈՒՄ Է:
 ԹԻՆՈՒՄՆԱՅ ԽԱՆԵԼ ԲԱՄԲԱՍԱՆԵՐ Է; 76, 77:
 ԹԻՆՈՒ ԻՆԷ և ԻԳԷ ՆԵՂՈՒԹԻՒՆ Է:
 ԹԻՆԻ ԿԱՐՄԻՐ և ՇԱՊ ԲԱՐՈՐՈՒԹԻՒՆ Է; 7,
 71: — Լ ՂԱՐ և ՍԱՐՄԱՆԱԾ ԿՈՂՈՅԵՐՈՒԹԻՒՆ Է 3:
 ԹԻՆՈՒ ՀԱՆԵԼ ԶՐԻԳ ԼԻ ՃԿՆԵՐՈՒԿ ԶԱՏ Է: —
 ԻՍԿ ԴԲԱՍԱՐԿ ԿԱՄ ԼԻ ԳԵԽՈՒԿ ԶԱՍ ՎԱՍ Է; 22:
 ԹԻՆՈՒՆԻ ԶԱՍ ՍԻՍԱՆԻԿ և ՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ԶԱՏ
 ԱՈՒՂ ԶՈՒԹԻՒՆ և ՄԻԻԹԱՐՈՒԹԻՒՆ Է; 6, 8, 10:
 ԹԻՆՈՒՆԻ ՍԻՍԱՆԻԿ ԽԱՐԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ Է;
 37, 53:

ԹԻՆԻ ԽԱՊՈՂ ԲԱՊՂԱՈՒՐ ՎԻՃԱԿ Է և ՀԱՐՄԱ
 ՍՈՒԹԻՒՆ; 8, 34:
 ԹԻՆԻ ՃԱՅՆ ԼԵԼ ԿԱՆՈՒՄՆ Է; 1, 10:
 ԹԻՆՈՒ ԴԱՅԱՐ ՍԵՍԱՆԻԿ ԿԱՄ ՈՒՍԵԼ ԿՈՂՈՅ Է
 և ԿՈՂՈՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆ: — ԹԻՆՈՒՂ ԶՈՐ ՈՒՍԵԼ ԶԱՏ Է:
 ԹԻՆՈՒՆԻ ԾԻՍԵԼ ԼԱՐ Է:
 ԹԻՆԻ ԴՈՐՈՒՍ ԱԼԵՐ ՍԵՍԱՆԻԿ ԶԱՏ Է: —
 ԹԻՆՈՒՍ ԳԻՆԵՐ ՍԵՍԱՆԻԿ ԿՈՂՈՅ Է ԿԱՆՃԻՆԱ:
 ԹԻՆՈՒՆ ԽԱՊՈՂ ԻՐԱԳ ԳՐԿՈՒՄՆ Է; 9, 55:
 ԹԻՆՈՒՆԻ ԶԱՍ ՎԱՍ Է:
 ԹԻՆԻՆ ԻՄՂ ԹԱԳՆՈՒԵԼ ԴՈՒՍՏԱՈՐ ՎՈՍՄԱԳ Է;
 7, 21, 39:
 ԹԻՆԵԼ ԵՐԱԳԻ ԵՄՄԼ ՍԵՂ ԵՐԹԱՅԻ — ԿԵՎԻ
 ԵՐԿԻՆՔ ԹՈՅԵԼ ԳՈՒՇԱԿՈՒՄ Է ԲԱՊՂԱՈՐՈՒԹԻՒՆ;
 ԻՆԿ ԹՈՅԵԼ ԵՐԿԻՆՔ և ՎԵՐԱԳԱՌՆԱՅ ԽԱՍՆԱ
 ԿՈՒԹԻՒՆ Է: — ՕՂԻ ԻՄՂ ԹՈՅԵԼ ԴՈՒՍՏԱՈՐ ԱՆ
 ԿՈՒՄՆ Է; 17, 81: — ԼՈՒՆԱՅ ԹԼԵՐԻ ԵՄՂՈՒ
 ԹԻՒՆ Է; 58, 67:
 ԹԻՆՈՒՆ ԱՐՃԱԿԵԼ ԿՈՂՈՅ ԲԱՐՈՒԹԻՒՆ Է: —
 ԹԻՆՈՒՆ ՎԻՍԻՅԵԼ ԿՈՂՈՅ ԿՈՂՈՅ Է: — ԹԻՆՈՒՆ ԿՐ
 ՈՒԵԻՆ ԿՈՂՈՅ Է: — ԼԻԹԷ ՆԱ ԽԱՊՈՂ ԸՆԴ ՔԵԳ
 քՈ ԹՃՆԱՄԼԵՐՆ ՍԻՐԵՆ ԳՔԵԳ:
 ԹԻՆՈՒՆՆԻ ԲՈՆԵԼ ԼԱՐ Է: — ՍԱՍՆԱՆԵԼ ԿՈՂՈՅ
 Է: — ԼՈՒՆԱ ԽՈՍԱՅԼ ԼԵԼ ԵՄՂՈՒԹԻՒՆ Է: — ԹՐՈ
 ՆՈՒՆ ԳՈՒՆԱՅ ԲԱՊՂԻ ՎՈՒԽՈՒԹԻՒՆ Է; 17, 43:

Ժ.

Ժամ առնել. լաւ է: — Ժամ երթալ. կեանք, բարի լինի; 66:

Ժամակար տեսանես. դպրութեան հասանիս կամ նեղութիւն է:

Ժամապուն զարդարած տեսանես. արքայութեան արժանի լինես: — Ժամատուն մտանել հաւատքին լաւ է: Ժամատունն աղօթել. լաւ բան առնել է; 29, 68:

Ժամացոյցներ ծոցի և սեղանի. ժամանակի օգտուէս գործադրութեան հարկաւորութիւն է:

Ժայռ. նեղութիւն է; 61:

Ժանապետ. փառաւորեալ հարստութիւն է; 19, 84:

Ի.

Իննասպանութիւն. անբաղդութիւն է, որի պատճառը կլինի նոյն իսկ երազատեսը; 26:

Իշխանութիւն անել ուժ վերայ և իցէ. տրտմութիւն է; 1, 4, 11:

Իքիւյ (IOBRA) սպիտակ. լաւ աստորժակ է: — Գոյն զգոյն. չարութիւն է; 14, 41:

Լ.

Լաւ. ուրախութիւն է և մխիթարութիւն; 28, 32:

Լեռն. բարձրանալ. նեղութիւն է կամ ճանապարհորդութիւն մի քանի ժամանակից յետոյ; 57: — Այր իջանել. փոքր յաջողութիւն է; 75: — Լեռն բարձր. ի տրտմութիւնն պատիս:

Լեռն. բնականից հաստ. պատիս և գիտութիւն է: — Լատ երկայնն. վատ է: Լոպակ տակ

Լէշտ տեսանել. հարուստ կնիկ է: — Ծածկուած լինել նորանով. անկարողութիւն է; 63, 68, 86:

Լիճ. ուրախութիւն է: Լողանալ նորա մէջ. կորուստ է: — Լնկնել նորա մէջ. անբաղդութիւն է:

Լիճն. անոյշ խօսք է; 33:

Լնկեր ցաւոտ և ուռած ունենալ. մտկարութիւն է; 14, 65:

Լողանալ լաւ ջրում. յաջողութիւն է; իսկ պղտոր կամ կեղտոտ. մահ է բարեկամաց կամ սիրելեաց; 78, 46, 89:

Լոյս տեսանել. աշխարհի խաղաղութիւն է:

Լոյս շիջեալ. տրտմութիւն է առանձնորդաց:

Լոր շատ տեսանել. վատ լուր է ծովն, պատերազմի և վնասի կողմից; 40, 80:

Լուծիչներ. վատ է: 28 28

Լուծիչ եզանց. բարի է:

Լուծիչ մաքուր ջրում. յաջողութիւն և առողջութիւն է: Պղտոր ջրում. մահ է բանրեկամաց և սիրելեաց; 16, 19, 46: Մեծ գետի մէջ. անպագայ կրկիւղ և կորուստ է; 77:

Լու. ոռձիկ է:

Լուսաճառք. բաց տեսանել. լուս է: Սողսլած.

վատ ընդունելութիւն է: Սորանից վայր իջանել. կոտոր ընկնելու նշան է; 87:

Լուսին և արեգակն տեսանել. յայլին. վնաս է պղին: 28 80

Լուսին բազումք. անձամբ է երկրին:

Լուսին աստղն. խիստ մշտ է: Լուսինն կարմիր. վնաս է: Լուսինն խաւար. թագաւորի մահ է: Լուսինն բ. տեսանել. բ. թագաւոր յառնեն ի վերայ միւսանց:

Լուսին (СПИЧКА). հարստութիւն է; 7, 42:

Լուսին անամօթութիւն է; 13, 18, 71:

Լուսին անամօթութիւն է; 13, 18, 71:

Լուսին ունենալ. հաղին. անյաջող ապագայ է; 87:

Լուսնային. գութ պարագմունք է; 16, 26:

Լուսնու անձրև է և ջնորք: Սաղոնի ա-

տենն. լաւ է: Սաղոն սպիտակ. անընդամ է:

Սև. լաց է: Սաղոն ժողոված. գանձ է:

Սուս. հանդերձ տեսանել. աւագ մեռանի:

Սունակ սյրվի կամ քանդվի. հարստութեան և կարողութեան կորուստ է; 3, 90:

Սունակ լուր է. հեռաւորից; 1, 11: Սփիւղ նորանով ում և իցէ. յաղթունձ. թշնամիք են; 3, 12: Սիրաւորվել նորանով. մահվան լուր է; 7:

Սուտիչ. մեծ պատուի նշան է:

Սուտիար. դատարկ մարդ է:

Սուտ. չարչարանք է; 34, 21, 59:

Սուտիւն շոգենաւի. ապագայ յոյսերի կատարումն է; 13, 85:

Սուտիւն տեսանել. օտար կին մերձենայ, ըստ Դանիէլի, իսկ ըստ այլոց. վէճ և բանբասանք է; 72: Սարտալ իւր հատիկներով տեսանել.

վատ նշան է; 11, 27:

Սուտիւն սև և սպիտակ կամ կանաչ տեսանել. լաւ է. բաց օւտն. հիւանդութիւն է:

Սուտար. նեղութիւն է:

Սուտար. հիւանդութիւն է:

Սուտարի օգուտ է և երկայն կեանք:

է: — Չոր. արամութիւն է: — Օտա. զուգը. կին է: — Եւս. քանանացի մայր. յՄ — 55. 7. 10. 11.

Օտմ կամ մաղ. բաժանումն է: — Եւս. 10. 11.

Օտնի իր շալակել. մեծ մեղք է:

Օտուտ. աւետիք է և խնդութիւն ըստ Դանիէլի, իսկ ըստ այլոց. ծածուկ թշնամի է:

— Սառքի ետեխն կանգնած տեսանել. շքեղութիւն է և փառք: 2, 87:

Օտուտուրիւնն փոխած տեսանել. ծառայութեան փոփոխութիւն է: 54:

Օտուտուր. չէ բարի:

Օտե՛լ. իւր մարդուն. վատութիւն է կնոջից, իսկ իւր մարդից. սէր: 9, 26, 52: — Իւր սիրեկանին ծեծել. վատ է: 2, 59:

Օտման. արեւելքում տեսանել. յաջողութիւն և հարստութիւն է: — Երեմուտքում. բարի է հարուստների համար, իսկ վատ՝ աղքատների համար: 9:

Օտի բռնել. մի որ և է անձի հետ ծանօթանալու նշան է: 27:

Օտուտուր. արամութիւն է:

Օտ. աղայ է կամ մեծութիւն:

Օտիւն կամ միւս պտուղներ տեսանել կամ ուտել իւր ժամանակին բաւականութիւն և բերկրութիւն է: 60: — Եթէ անժամանակ գոր-

ծի անյաջողութիւն է: 53, 67: — Չորսցածը. արամութիւն է: 21, 36: — Փաւածը. աւետիք պտուղներ: — Օտուից քաղել և ուտել. եթէ անհասն. ախրութիւն է:

Օտիւնափոյն հանդերձ ունենալ. արժանաւորութիւն, կարողութիւն և իշխանութիւն է: 1, 11:

Օտիւնապատրաստել. գործի անյաջողութիւն է:

Օտմայր. նեղութիւն է և վիշտ: 44, 54:

Օտանել ձուկ, կատու, օձ և լին. շատ վատ է: 76, 84: — Օտանել աղայ, եթէ տեսնողը յղե չէ. ամենայն նպատակի յաջողութիւն է: Եղջիկ. ուրախութիւն, պար և խնջոյք է, երկիւղով և արամութեամբ յուղարկաւորուած:

— Եթէ ծնանողը աղամարդ լինի. շահ, հարստութիւն և մեծ օգուտ է: 1, 3: — Օտանիլ բողղաւորութիւն է: — Օտանիլ կնոջն. մեծ շահ դոյց:

Օտլ մաքուր. ուրախութիւն է: — Պղտոր. նեղութիւն է: — Փոթորիակի կորուստ վիշտ և անբաղդութիւն է: 61: — Լողալ ծովի մէջ. գործի յաջողութիւն է: 25, 50: — Ելլոց լուղալիս տեսանել. ազատութեան զրկումն է: 27, 53, 79: — Օտլ ցամաք. լուրթիւն է աշխար-

Տի: — Օտոն ի ներս երթաս. ի վերայ թշնա՛վեաց իրաւանաս: — Օտոն զմարքն ի ներքս քաշէ. տե՛նտոն զողի ձեռօք սպանուի:

Օտոնի վերաւորուած. վատ է; 14, 68: — Ուռած կամ ցաւած. տրամութիւն, ցաւ, դրժուարութիւն և վնաս է: — Յողնած, ցաւ է; 63, 84: — Չարել նոցա վերայ. խոնարհութիւն է և զործի դժուարութիւն; 7, 82: — Եթէ ուներ չունենալ և ծնկների վերայ սողալ. կորուստ է հարստութեան; 8, 62: — Ատրած և չորացած ծնկներ ունենալ՝ այնպէս որ մանգալու հնար չլինի. աղքատութիւն է:

Օտոնը ածել առ Եստուած. յոյս է:

Կ.

Կալ խմել. կանացի սէր է; 1, 11, 21, 33: —

Կեր ածել. վնաս է առուտուրի մէջ; 13, 28:

Կալեւորաց (ամբիօն) բարձրանալ. հասարակաց յարգանք է; 89:

Կալորը (աստղ զլիարկի) ունենալ. մեծութիւն է; 3, 27:

Կանու ծաղիկ. բարի է:

Կալ լինել. շատ վատ է; 5, 19, 69:

Կալածի տակ հանել. վնաս է:

Կանի ծառ հաստ և ճուղաւոր. շահ է, հարստութիւն և երկայն կեանք; 38, 68:

Կանոք շինել. յոյժ լաւ է:

Կայծակ. խոռոչութիւն է:

Կանուշէն տեսանել. տրամութիւն է; 8, 88:

— Ընտաւէտ կանաչեղէն. այսինքն՝ սխտոր, սոխ, բողի, խանձիլ և այլն տեսանել. ծանուկ բանի յայտնուելու նշան է; 3, 12, 41:

Կանուշ ուտել. աղքատութիւն է:

Կապի կամ մէյմուն. չար թշնամիք են կամ անձանօթ անձինք:

Կապալ ման զալ. փտոք և մեծութիւն է:

— Տեսնել միայն. զործի հոգացողութիւն է:

Կարո. խորամանկ գող է և դաւաճանութիւն մօտաւոր բարեկամի; 13, 31:

— Օնծել կամ սպանել. գող բռնելու կամ սպանանելու նշան է; 7, 81: — Կատու կատաղած. աւազակաց յարձակմունք է; 18, 19:

Կարտուլ տես գիր:

Կարաֆիլ ցանել. օգուտ բերելու նշան է: —

Ուտել զայն. թեթեւ պատահումք է:

Կայիս. հոգացողութիւն է:

Կալածալ զրել. զուր ջանք է և անօրուտ վատտակ:

Կալա. անպատկառ և չար կանանց հետ

գործ ունենալու նշան է; 17, 18: Ն
 Անբռնի զինքն ի զեղեղմանն ի տեսանելու մեծ
 զրոյց է: Ն
 Անբռնեաց կերակրելու բանդ է; 4, 22, 88:
 Ան սունուլ վնաս է: Ան հերարձակ նոյն
 է: Ան գեղեցիկ և զարդարած երկիր է կամ
 քաղաք: Անջ հեր (մազ) կարել յոյժ վնաս է:
 Աշխ արամութիւն և միայնութիւն է: Ն
 Աղղէ (ղֆիլ) գորութիւն է և կորուստ որ
 և իցէ իրի; 7, 23, 27: Ն
 Աղղէնէր համարել վնաս է: Ն
 Աղղ ունաճ տեսանել հարստութիւն է:
 Աղղ զինքն տեսանել խիստ շահ է: Ն
 Աղղ զինել երկիւղ է: Ն
 Աղղ տեսանել ժողովք է: Ն
 Աղէր ունենալ շատ լաւ է; 1, 4, 33:
 Աղէ տեսանել կամ ուտել լիութիւն է:
 Աղժ որդի է: Աղժ ջրով բարի է:
 Աղղաց պատիւ է: Աղմաշ հուր է:
 Աղղ անբուականութիւն է:
 Աղղ գեղեցիկ և առողջ առողջութիւն
 է և ուրախութիւն: Ս աղոս յաջողութիւն
 է և շահ մարդու համար; 29: Անջ համար
 իւր մարդի կորուստ է; 31: Այն երկայն
 կեանք, հարստութիւն և ծերութիւն է; 4, 54:

Աստուծոյ կամ գործեր են; 2, 22, 71: Ն
 Աստուծոյ բարի: Ն
 Աստուծոյ հրաման և արժանաւորութիւն է; 65:
 Աստուծոյ անկանիլ մահ է և սով: (Տես հուր):
 Աշխ տեսանել կամ ազանիլ ճանապարհ
 է: Աղղ ուրախութիւն և շահ է; 80:
 Աշխ երուզում: անպարկեշտութիւն է: Ն
 Աշխ այրած շահի ի կնոջ: Ն
 Աշխ աւնուլ ծեծ է մարդոյն ըստ Գա-
 նիէլէ; իսկ ըստ այլոց ուղղութիւն է գործոց
 մէջ; 6, 23, 40: Ն
 Աստուծոյ ում և իցէ ձեռքը սէր է և բաղդ;
 10, 25, 59: Իւր սիրելեաց կամ բարեկամաց
 ձեռքը դաւաճանութիւն է; 89: Անձանութի-
 ճանապարհորդութիւն է: Ամբուրել երկիր
 յածրութիւն է: Ն
 Այ տեսանել հեռաբերութիւն է արմու-
 զայն վերաբերեալ: Ն
 Այնի զաւաճանութիւն է; 6, 46, 60: Ն
 Այստուծոյ մեծ զրոյց է: Ն
 Այս մեռած կենդանացեալ մեծ շահ է:
 Այնուրէն տեսանել հեծել է և թշնամի:
 Արուստանել վնաս է: Ասիտակ ուրախու-

Թիւն է հազնողի համար; 32, 34: — Սեղոտոս, ճղտուած կամ հասարակ. վերջ է; 13, 42: — Տեսնել որ հազնողը վերայ պատուում են. յաջողութիւն է: իւր ընկերաց օգնութեամբ: — Սեր. արախութիւն է:

Նախ քաղելու արախութիւն է ըստ Պղաճ տոնի:

Նայ ուտել. շահ է: — Տեսնել. բարի է և լաւ: — Սե. հաց. ընդհակառակն է; 52:

Նախ ի ձուի վերայ. յանկարծ շնորհք է: — Նախ ի փոսիսն. մարդ ի կենաց անկանի: — Նախ. զուարճութիւն է:

Նեղի (սելաֆ) մէջ ման գալ. վերջ և անբազգութիւն է; 19: — Պարզել նորա մէջ, այնպէս որ պատկերու յոյս չ լինի. երկիւղալի և մինչև անդամ մահաբիթ ահարութիւն է; 34:

Նեղի տեսանել. հեռաբոլոր զրոյց է: — Խօսել նորա հետ. անյաջողութիւն է: — Նեղնակներ. նեղութիւն է:

Նեղութիւն զինքն տեսանել կամ գայլ որ շատ շահ է և բարի:

Նեղ արկանել. հարստութիւն է: — Նիմն ի վերայ հիմն զնել և շինել. բարի է: — Նիմն ի շինուածոյն դուրս տեսանել. նեղութիւն է:

Նեղութիւն տեսանել. նեղութիւն է:

Նեղութիւն է և պակաս; 19, 73:

Նեղութիւն զերեցիկ. տանջանք է: — Նորա մէջ լինել. կորուստ է և յաւ; 21, 47:

Նեղութիւն տեսանել. որ նորա զտեսնել զէպի ձեզ. արտասուք է; 16, 50:

Նեղ բռնալ. նեղութիւն է:

Նեղութիւն. չտեսնելութիւն է և հանդիստ կեանք; 15, 51:

Նեղ կամ հովուհի. լաւ է; 8, 20, 18: — Նոր փորել. յոյժ նեղութիւն է:

Նոս միս ուտել. մեծ զրոյց է: — Նոր դժոխային. արամութիւն և շիտթութիւն է:

Նոր կամ կրակ տեսանել. շարութիւն է և երկիւղ; 2, 14, 20: — Նոր տեսանել իւր սեռ նեակի մէջ, տանց ծուխի ատողութիւն և ուրախութիւն է; 4, 16: — Օրստով տեսանել. վատ լուր է; 26, 35: — Նանգած հուրը իսկոյն վառել. կրեխայի ծնունդ է; 6, 10: — Չարչարանքով և դժուարութեամբ վառած հուրը կամ մոխր. երեխայի ծննդեան և մահուան նշան է:

Նորութիւն. զգուշութեան նշան է:

Նորութիւն տեսանել. որը եթէ վառուի հան-

դարա, առանց ձայնի և ճայթմունքի, և առանց մի մարուր կրակով. արժանաւորութիւն, պատիւ և պաշտօն է: 4, 68: — Զրկե՛հ, որը սե մտով, ճայթմունքով և տունը քանդվելով, վնասուի, նեղութիւն, ամօթ, աւերումն և մինչև անգամ մահուան սպանակը է: 64:

Զրկու՛մ տեսանել, փառք է և առողջութիւն, իսկ ակարի համար, առողջութիւն է:

Չ.

Զու՛ռուանայ. բարի է:

Զու՛ռն ճրագ ունենայ. որդի լինի:

Զու՛ռոյն հաղած ունենայ կամ հազնել, պատիւ է: 2, 6, 62:

Զու՛ռ, այրած կամ չորացած տեսանել, ամենահաստատարիմ անձի կամ ծառայի կորուստ է, իսկ եթէ չկան և ոչ մէկը. անբազումութիւն է: 50, 65: — Եթէ կին մարդ այսպիսով զրկուի ձեռից. իւր մարդի կամ մեծ որդու մահ է: 78, 85: — Մի ձեռքը միայն կտրած տեսանել, մահ է: — Երկուքն էլ կտրած տեսանել, դերութիւն է և ցաւ: — Զեռք կտրած, տրամութիւն է: — Ուռած ձեռք ունենայ, կղբարց հարստու-

թիւն է: 12, 16, 19: — Մաղոմ ձեռներ: Հարստութեան յաւելումն է: — մաղոմ այլ ձեռքեր

Զե՛ր ելիել. հիւանդութիւն է: — Ուտել. ասելութիւն է: — Սեղատուել նորանով, մի որ և իցէ իր ստանալու նշան է:

Զի տեսանել. առհասարակ բաղբաւորութեան դուշակութիւն է: 6, 25: — Ետել. մուրաւ է և լաւ:

Զիւ՛րպարու ժողովել. բարի է: — Զիթենով օժանել. շնորհք է:

Զիւ՛րնի (զէյթունի ծառ), մի ձուղ ունենայ ձեռքին, հոտուել կամ տեսանել միայն ձուղ ձիթենուց, պալմայի և դափնիի. մօտաւոր ամուսնութիւն է: — Եթէ աղ ջիկ կտեսնի այս երազը. պաղարեւութիւն է: — Եթէ տեսնում է կին մարդ. սեր և ուրախութիւն է: 46, 6:

Զիւ՛ն և սառոյց, ձմեռ ժամանակ տեսանել, ոչինչ է: — Իսկ միւս ժամանակներում, հողագործի համար, առատութիւն է: վաճառականի համար, անյաջողութիւն է: զինուորականաց համար, յաղթուելու նշան է: — Ուտել. խաբերայական բաւականութիւն է: 5, 48:

Զիւ՛րք լինել կամ ձիւներ վաճառել. հիւանդութիւն է:

Զիւ՛րակ ուտել, վատ պատահմունք է:

Չոր տեսանել կամ անցանել նեղութիւնից ազատուելու նշան է:

Չոր տեսանել կամ ժողովել կռիւ է: — Մի քանի հատ տեսանել շահ է: — Սպիտակ սակաւ շահ է: — Գոյնզգոյն մեծ վնաս է: — Կտորատած բամբասանք է:

Չորստեղ դռնարով կամ մեղրով ուտել քաղցրութիւն է:

Չորստ ջրից հանել ամպ լինի կամ ձիւն և կամ ջերմ: — Չուին կրակի վերայ երկրի նեղութիւն է: — Չուին առհասարակ չար լեզու է և վատարանութիւն:

Չ.

Չմ (մտածողութիւն, Ֆիքր) ունենալ օգտուէտ հոգացողութիւն է: 9, 49:

Չմպար վառել բարի է:

Չմս կամ սուլթան տես անչափ լաւ է:

Չմի գնալ հետ մեռելոց գնայ:

Չմի տեսանել չէ բարի:

Ճ.

Ճակատ լայն և բարձր խելք և քննութիւն է:

Ճանապարհ երթալ և յիտ գտնալ բարի

է: — Ճանապարհ երթալ նեղութիւնից ազատուելու նշան է:

Ճանապարհորդել արով դժուարութիւն է: — Կտորով մշտակայ բաղդաւորութիւն է: 30, 12:

Ճանապարհով գնալ ուղիղ և հեշտութեամբ յաջողութիւն է: 3, 28: — Գնալ վատթար և անտանելի ճանապարհով ընդհակառակն է: 9, 19, 79:

Ճաշի միայնակ ժխտութիւն կամ աղքատութիւն է: 13, 15: — Շատ մարդով շայլութիւն է: 31, 66:

Ճաշ գրոց տեսանել և լսել հոգս է:

Ճեշ միայն բաղդաւորութիւն է: 76:

Ճեռաներ գետնի ծածուկ և վնասակար թշնամիներ են: 10:

Ճեղ հասած պտուղներով յաջողութիւն է: — Տհաս պտուղներով ընդհակառակն է:

Ճեղ տեսանել կամ ունենալ բարի է:

Ճեղանոց (Ճլորթի) ընկնել ընտանեկան շեփոթութիւն է: 27, 35:

Ճեղան կամ չուան տեսանել երկայն ճանապարհ է: 55, 75:

Ճրտ վառած տեսանել ծածուկ զործք յայսնին: — Ճրտ անցած տան կործանումն է: 5, 8:

— Եւ յիմոյն յայտնս յաթիւն շապտաւանս — Է Է

Մաքսնի կամակորութիւն է; 38, 83:

Մաքսնի պատիւ է և հարստութիւն; 1: 1

Մաքսնի վերայ մենակ պատկէ կամ պառկած լինել է; 46, 876: մայիս յոյրջալ

Մաքսնի կտոր կտոր անել հարստութիւն է:

Մաքսնի կամ ցանց, տես Վաքսնի: 8

Մաքսնի մորուօք կամ ծեր արեւոր տեսանել կենաց յաւերումն է և շնորհ: 81: մայիս

Մաքսնի ձին որ երազում մտնի տունդ, եւ թէ զեղեցիկ է և ուժեղ: հարուստ պատուին է; 42, 85: — Վթէ ընդ հակառակին է: մի ծառայ

կամ աղանխին շիթութիւն կղցի ընտանեաց մէջ: 32:

Մաքսնի ուղտի վերայ նստել հիւանդութիւն է:

Մաքսնի կամ պատմութեան տեսանել կամ շինել տալ իշխանութիւն է: — Մատանի կտորած: միաս է: — Սորոսանել կին կամ սիրելին մեռանի և ի գործոյ կամ ի պաշտօնէ անկանի: —

Մաքսնի Վրժաթեայ ի նեղութենէ ազատի: — Վրկուն ունիլ երկու կին առնու: — Մատանի այլոց անունը անհոգութիւն է: ճառայ Կայ

Մաքսնի անտոյգ սպասելք է և զուր յոյսեր; 33, 43, 53:

Մաքսնի կտրուած մերձաւոր սիրելեաց կորուստ է; 73: մայիս յոյրջալ տղոս է մայիս

Մաքսնի մեծութեան նշան է: Մ

Մաքսնի լիարդ ուտել զանձ տեսանի: — Մարդ զոյ ոսկր ուտել քանի մտանէ: մայիս յոյրջալ

Մաքսնի երկաթեայ վատ է; 18, 42: Մ

Մաքսնի վերքն տեսանել փառք է: Մ

Մաքսնի փակեղ ուսոյն արկեալ մեծ շնորհ է:

Մաքսնի ուտել մեղք է և սրանեղանք: Մ

Մաքսնի զիւղացոց համար փաստակ է և օգուտ: — արդեսաների համար վէճ է; 34, 86: — Ռանել օգուտ է: — Սպանանել կորուստ է և արեւումն: մայիս յոյրջալ ճառայ Կայ

Մաքսնի Վրժաթեայ (ՎՐՅԹԵ) ընտանեկան խառնակութիւն է; 27, 87: մայիս յոյրջալ

Մաքսնի երկայն կեանք է: — Մեղած զինքն տեսանել շատ անբիւստեայ տեղ տես յոյրջալ

Մաքսնի թէ խօսի զզոյր լեր մի հաւատար ումք: — Սաղել շիթութեան է: — Ի զերեղմանի տեսանել խախանի շարն: — Մեռեալ տեսանել կամ զաղբական, կամ ի մեռելէ իբք անունը կամ մեռել կենդանանալն մեծ և անցեալ զոյց սյառնի: մայիս յոյրջալ

Մաքսնի լինել ցաւ և աղքատութիւն է; 1, 8: — Իւր կնոջը մերկ տեսանել խաբերայութիւն

է: — Մերկ կին տեսանել. բարդ և ուրախութիւն է, նորա գեղեցկութեան համեմատ:

Մեքէնայ ինքնաշարժ տեսանել. անընդունակութիւն է; 89:

Մեշ իւր տեսանել. անբարդութիւն է; 28:

Մի տեսանել կամ ուտել. հիւանդութիւն է:

Միւր այսինքն եմէնդէն ուտել. հիւանդութիւն է:

Մշակէր բանելիս տեսանել, զանգատ և մեղադրանք են; 17, 32: — Դանացնել նոցա շահ է: Աւարձաւորել նոցա. փողովըզական սէր է; 59, 36: — Ինքնին մշակ լինել. վատ է; 1, 75:

Մո՛՛՛՛ վառած. ուրախութիւն է և որդի:

Մրեր վառած տեսանել, կամ վառել. երեխայի ծնունդ է: — Եթէ կին տեսանի, յղանակը և բարդաւոր զաւակի ծնունդ է: — Առուել մեծ դժուարութեամբ և եթէ նա շատ թող լոյս ունենայ, երեխայի ծնունդ է, որը մինչև երեք տարեկան լինել կմեռանի; 12, 15:

Մրեի. հոգս է և աշխարհի նեղութիւն:

Մրի և մուկ. վնաս է և չար:

Մրի. սուտ փառք է; 78:

Մանչեան արիւնարբու կենդանեաց. վատ է; իսկ ընտանեկան կենդանեաց. բարի լուրեր են և շահ; 56, 96, 16:

Մարտի (դաճի). անբաւականութիւն է:

Մօր հետ խօսել. բարի լուր է; 27, 41:

Մօրու մեծ և գեղեցիկ ունենալ. յաջողութիւն է ամեն զործում; 1, 15, 61: — Սև կորուստ է; 52, 86: — Ա եր արած կամ փետած. կայքի, փառքի և բարեկամաց կորուստ է, ում վերայ որ տեսնուած է այս երազը; 14, 45: — Մօրու գէշ. զին է և փետել. խաղաղութիւն: — Չունենայ բոլորովին. հարստութիւն է; 59: — Մօրու մատաղհաս աղջկան ունենալ. շուտ պատկելու նշան է; 1, 90: — Եթէ կին ունենայ. մահ է իւր մարդուն: — Եթէ յղէ կին ունենայ. տղայի ծնունդ է; 8, 69: — Վարել ում և իցէ մօրուսը, կամ մտգերը. կորուստ է տեսնողին, իսկ շահ է նորան, որինք կարվեցաւ; 6, 14, 31: — Առանալ. սուգ է:

Յ.

Յայտարարութեաներ կայնել պատերից. անպատվութիւն է; 15, 38: — Վարդալ. անօգուտ վատտակ է; 51:

Յաղնուլին. արտասուք է; 80:

Յանա տեսանել. վատ է; 5, 11:

Յասալարէ՛՛ լինել. յառաջագիտութիւն է:

Յասպիս (թանգազին քար). մեծութիւն է; 20:

Ն.

Մայ. Ծանապարհ է; 23, 33:

Մտերի, որ ի գիւղն գնայ, աւագ է: Մաւ խիր որ շուրջ գայ, խռովութիւն է:

Մահոյ կամ ստանալ և կամ գրել, լաւ լուրեր են; 2, 16, 62:

Մապապոյ ունենայ, իւր նման տղայ կլինի:

Մարտի կամ շահմատ կամ տամայ խաղալ ում հետ և իցէ, վէճ և անբաւականութիւն է նորա կողմից; 10, 71:

Մասկուց կամ արծաթի, բարի է: Մաւ նստել շատ ժամանակ ապրի: Մաւ երամով ի հեռաստանէ շահ գար:

Մաւ գանձով, նեղութիւն է: Մաւ այրել, երկրի խռովութիւն է: Մաւ կոտրած, մահուան նշան է:

Մահաւանգիս ծովային, ուրախութիւն, շահ և բարի լուր է; 35:

Մեղաւեան մէջ լինել, որքան դժուարութիւն տոյ ազատուել նորանից, այնքան և հեշտ կարելի է ձեռք բերել յաջողութիւն; 1, 7, 17:

Մերոյ կամ տէգ տեսանել, ապագայ պատերազմ է; 4: Մեր հետ ունենալ, ապահովու-

թիւն և անխանգաւորութիւն է; 46: Մութիւն նորան, գուր ջանք է; 6:

Մարի, եղբայրսիրութիւն է: Միար տեսանել, առաջարկութիւն է, որից հարկաւոր է հեռանալ; 67, 48:

Մար, ունենալ մի որ և իցէ նոր հանդերձ, նոր գլխարկ, նոր կոշիկներ և այլն, ուրախութիւն է և շահ; 7, 80:

Մահաբաններ, տեսանել, որ երգում են և նոցանից մէկի վերայ ածում են, մահ է բարեկամաց, թաղումն է: Մակ եթէ բոլորը ի միասին ածեն, միսթարութիւն է և ցաւի բժշկութիւն; 83, 86:

Մահ, օտարներից շահ է:

Շ.

Շահ հետ խաղալ, զնաս է: Շատ շների հետ, ժլատութիւն է; 6: Սպիտակ շների հետ, բազումութիւն է: Սեւերի հետ, ընկերակիցների դաւաճանութիւն է; 83: Սատարածի հետ, երկիւղ է: Շուն և կատու, վէճ է: Շունն հասէ կամ խածանէ, լեզու է և չար մարդից պատրաստ կաց: Շուն կամ թեւաւոր գաղաններ, թշնամիներ են:

ւարք է կամ նուազութիւն: — Աւղտ պէտքէկ
է լաւ:

Աւր երկու կռվին, կշտանք կռուին:

Աւեր երկայնի բարդ է և ամենից համակ
բութիւն է հարստութիւն: 62:

Աւերի (ծառ). անյաջողութիւն է: 26, 17:

Աւերի ոտներում ունենալ զուր ջանք է և
վիշտ: 9, 59: — Չունենում և մէջ բում. վիշտ,
տրտմութիւն ժամանակի կորուստ և հարբու
տութիւն է: 5, 75:

Աւերի տեսանել և խօսել նոցա հեռ
խաբբայութիւն է: 23, 53:

Աւերի. սուրսութիւն է: 6, 17, 77:

Աւերի կարծածամանակեայ ուրստու
թիւն է: — Հասարակական ուրստութիւն, աղ
քատութիւն է: 8, 65:

2.

Չաման կախ է և յղազակ:

Չարի յոյժ մնաս է:

Չանի տրտմութիւն է:

Չարի զինքն տեսանել ի չարէ յազատի:

Չարութիւն, սուրստութիւն և յաջողութիւն
է: 70, 78:

Չարի կրտսերով է: — Աւորել յաղթու
թիւն է:

Չի սակաւ շահ է:

Չար. ճանապարհ է:

Չի ծառ. մեռեալ մարդ է:

Չի միս. սոսի է և շահ:

Չարի կեանք է: — Ապրումն. հարստու
թիւն է: — Սև տրտմութիւն է:

Չարի. հոգեկան ուրստութիւն է:

Չարի. հոգեկան ուրստութիւն է:

Չար կորել. խափանի չարն: (ճիւղ)

Չարի ուտել. օգուտ է և շահ: 16, 41, 45:

Չարի թողնել. կորուստ է: 33, 75: — Իւր
տունը թողնել. օգուտ է և շահ: 27:

Չարի տեսանել. կռիւ է:

Չարի տնւ մէկին. կամ ստանալ նորանից,
դաւաճանութիւն է: — Տեսանել միսն. երկայն
կեանք է այն անձի համար, որի պատկերը նը
կարած է եղել: 4, 49, 43, 9: — 18:

Չարի կամ արձան տեսանել. որը ներկա
յնցում է մերի կին, ամեն բանում յաջողու
թիւն է: 56, 65:

Չարի զայլ յաջողութիւն և պատվի նշան է:

Չարի զայլ յաջողութիւն և պատվի նշան է:

Չարի զայլ յաջողութիւն և պատվի նշան է:

Պարսն կամ զոյթան. զժուարութիւն է; 27:

Պարսեղ. բարի է և արդարութիւն: — Պարսեղ գործել. բարի է:

Պարսնոյ տեսանել կամ ածել. անյաջողութիւն է:

Պշնչի մէջ կերակուր եփել. վեճ է:

Պշպեղ. կակիճ է: — Պշպեղ ուտես. թշնամիներինց պատրաստ կաց:

Պշ. (եղջերու). այլոց գլխին տեսանել. վատանգ է տեսնողին: — Իւր գլխին ունենալ. իշխանութիւն և մեծութիւն է:

Պշեյեյոմ. բանդարկուիլ. օգտակար գործ է:

Պշ. (ազի) ունենալ. անպատիւութիւն է:

Պսի ոսկէ գլխին ունենալ. ողորմութիւն է թագաւորից կամ մեծաւորից; 44, 74: — Օտաղ կանց. բաւականութիւն է; 18:

Պսի զարդարած տեսանել. լաւ է: — Մրծաթի հիւանդութիւն է: — Փուշեց. մեծ շահ է: — Քարեղէն սրակ. մեծութիւն է:

Պսիւնի տգեղի վերայ. մահ կամ մեծ սուղ է; 60, 81: — Պտեղեցիի վերայ. ուրախութիւն է և մեծ շահ; 18: — Իւր կնոջ վերայ. շահ է; 38: — Մոյսի վերայ. փառք է; 27: — Իւր քրոջ վերայ. մեծ կորուստ է; 39:

Պտուղ քաղել փառք կամ տեսնել, որ իւր

ձեռքում փթում է. վիշտ, տրտմութիւն և երեխայոց կորուստ է: — Ուտել. կանանցից քանքերայութիւն է:

Պշ. (եղջերու). այլոց գլխին տեսանել. վատանգ է տեսնողին: — Իւր գլխին ունենալ. իշխանութիւն և մեծութիւն է:

Պշպեղ. կակիճ է: — Պշպեղ ուտես. թշնամիներինց պատրաստ կաց:

Պշ. (եղջերու). այլոց գլխին տեսանել. վատանգ է տեսնողին: — Իւր գլխին ունենալ. իշխանութիւն և մեծութիւն է:

Պշեյեյոմ. բանդարկուիլ. օգտակար գործ է:

Պշ. (ազի) ունենալ. անպատիւութիւն է:

Պսի ոսկէ գլխին ունենալ. ողորմութիւն է թագաւորից կամ մեծաւորից; 44, 74: — Օտաղ կանց. բաւականութիւն է; 18:

Պսի զարդարած տեսանել. լաւ է: — Մրծաթի հիւանդութիւն է: — Փուշեց. մեծ շահ է: — Քարեղէն սրակ. մեծութիւն է:

Պսիւնի տգեղի վերայ. մահ կամ մեծ սուղ է; 60, 81: — Պտեղեցիի վերայ. ուրախութիւն է և մեծ շահ; 18: — Իւր կնոջ վերայ. շահ է; 38: — Մոյսի վերայ. փառք է; 27: — Իւր քրոջ վերայ. մեծ կորուստ է; 39:

Պտուղ քաղել փառք կամ տեսնել, որ իւր

Սիւն. բարի է: Վճգոյ յմաս յամանսնսմս
 Սիրամարգ. մեծ իշխան է: Իւր բացուած
 պոչով տեսանել չհարստութիւն, գեղեցիկ կին,
 մեծ պաշտօն և թագաւորի կամ մեծամեծաց
 սղորմութիւն է: 23, 32, 62: Վնաս չբերում
 Սիւն. նեղութիւն է: Վնաս չբերում
 Սիրոյ և սիրոյ կրկին են: Չաց չբերում Ս
 Սուր. գործի ընթացք և յաջողութիւն է:
 8, 46, 52: Վնաս չբերում
 Սուր. ուրախութիւն է: Վնաս չբերում
 Սուր և սագի միտուտել չհեանդութիւն է:
 Սուր մօտաւոր կորուստ է: 76: Վնաս չբերում
 Սուր թագաւորի բազմաւորութիւն է: 3, 6:
 Սուր թովել. հոգս է: 3, 83: Վնաս չբերում
 Սուր. երկայն կեանք է: 4, 37, 86: Վնաս չբերում
 Սպաննել հօրը կամ մօրը շատ վատ նախ
 խազուշակութիւն է: 21: Վենյանեաց. թշնամ
 միներին յաղթելու նշան է: Վնաս չբերում
 Վ. Վնաս չբերում
 Վասիլ. բարի է: 29: Շտապով անապա-
 սելի բազմաւորութիւն է: 65: Իւր թշնամու
 ետեւից. յաղթութիւն է և շահ: 77: Եթէ
 ախարը վաղի վատ նշան է: 38, 80: Տեսնել
 մարդկանց, որք վաղումն իրար ետեւից վէճ

և անկարգութիւն է: 31: Եթէ երեխաները
 ուրախութիւն և բազմաւորութիւն է: 46, 64:
 Եթէ նորա փայտերով են կամ զէնքով մօ-
 տաւոր պատերազմ է: 29, 39, 89: Եթէ կա-
 նայք են վաղողը անպատվութիւն է և ան-
 բուս: 39, 80: Նստապատակի ետեւից վաղել
 տես Նստապատակի փայտ Վնաս չբերում
 Վասիլ կամ վառեալ զինքն տեսանել հա-
 ըրտութիւն է բնաւ չի ստացա Վնաս չբերում
 Վասիլ ընկնել անպատվութիւն է: 3: Սի-
 քանի անդամ վայր ընկնել և վերկենալ պա-
 տիւ է: 7, 70: Բնկնել ջուրը կամ ծովը և
 երկիւղից զարթնել առողջութեան, պատուի
 և հարստութեան կորուստ է:
 Վասիլ բանտի երկիւղ է: 36, 6, 70:
 Վանտակ թռչուններով անկախութիւն է: 51:
 Վասիլ և արեղայ. նեղութեան ամբոխ է:
 Վասիլ գործ. վնաս է: Ճապարկար գաճաջ
 Վասիլ. արիւնարբու թշնամի է: 25, 28:
 Որսալ կամ բռնել նորան յաղթութիւն է
 թշնամեաց: 52: Սպանանել նորան յաղ-
 թութիւն է: 47:
 Վասիլ կին է: Վաղել. բարի է:
 Վասիլ (խիար) տեսանել և ուտել անա-
 յոյս է, իսկ ըստ հասարակական փորձիւն է:

Յեւոր է շամուռ. փաս է և արամութիւն:

Յեյ. լեզու է: 30, 27, 1, 72

Յեյ չար լեզու է: Յեյ հանել. նեղութիւն
; ոմանք ասեն թէ լաւ է:

Յորտն. ցնորք է: Վաշտերում կանաչ ցո-
րեան տեսանել. դրամ և շահ է, որք աշխա-
տած կրկեն չարարանքով; 23, 68:

Յուլ բռնել. աղէկ է: 28, 28, 2

Փ.

Փայտ տեսանել. կամ առնուլ. յոյժ բարի
է: Վորտել. զրկանք է; իսկ չափելը. կարո-
ւ թիւն ձեռք բերելու նշան է: 27, 89:

Փայտ կամ ձեռախոյտ ունենալ. ձեռին .
արտամութիւն է; 5, 86: Բնիներ նորա վերայ
թուրութիւն և տկարութիւն է: Վերանով
ծեծել մի անծանօթի. իշխանութիւն է և օ-
գուտ; 15, 19, 29:

Փայտան տեսանել. մեծամեծ պակասու-
թիւններ են; 40, 49, 87:

Փայտան տեսանել. սուտ խոստում է:

Փիշ. երկիւղ է: Վստել նորա վերայ. մե-
ծութիւն և հարստութեան վայելումն է: Տալ
նորան և ուտել և խմել. ծառայութիւն է մի
երեւելի անձի, որը նորան կգնահատի:

Փակորի տեսանել. կայծակ է:

Փակինդ ուտել. զէն է: 30, 27, 1, 72

Փոշ (пыль) հարել. թշնամիք կորնչին: —

Փող հարկանել. մեծութիւն է և բախտի տի-
րանայ: 30, 27, 1, 72

Փոշ (բողաղ) ում և իցէ կարել. նեղու-
թիւն է; 8, 10: Վարել, բայց ոչ մահառիթ.
յոյս և յաջողութիւն է; 70, 81:

Փոշ (դրամ վող) հաշուել. բաւականի շահ
է; 1, 40: Տեսնել միայն. չարութիւն է; 9,
27, 63: Ուտել. մտաւոր կորուստ է; 10,
12: Վանել. ապագայ բաղդաւորութիւն է;
28, 81:

Փողպատ (գալուստուկ). բողաղացաւ է:

Փողոյ. ընդունելութիւն է:

Փոփ մէջ ընկնել. մեծ դժուարութիւն է մի
որ և իցէ զործում:

Փոքնուշ. վերք. արտամութիւն, կամ միայն
սուղ է; 4, 44:

Փոքր մարդ. շնորհք է:

Փոռայ խմել. հիւանդութիւն է:

Փոռի ծաղկանց ունենալ ձեռքում. բոսկա-
կան ուրախութիւն է; 15, 27, 78, 82:

Փուշ հատանել. թշնամեաց կորուստ է: —

Փուշն թէ ի յսկզ ժողովես. չար ժամանակ է:

Փռշ դառնալ. մեծ վիշտ է; 1, 12:

Փռշեր տեսանել. չար դրացիք են; 19: —

Պակուել նոցանով. մեծ երկիւղ է երազատե-
սի հարստութեան կամ պաշտօնի համար, նա-
մանաւանդ եթէ նոքա վայր են ընկել ծառից;
21, 22: — Մանգալ նոցա մէջ. հիւանդութիւն
է; 6, 60:

Փռշ տեսանել. սուրեր են; 2, 28: — Փշել
նորանով կրակին. բամբասանք է: — Փշել բե-
րանով. զրպարտութիւն է; 34:

Փռշու. երկայն կեանք է և անող ջութիւն;
21, 31, 51:

Ք.

Քաղաք աւերուած երկրաշարժից սոյ, պա-
տերազմ և խորին արամութիւն է այն քաղա-
քի համար, որի համար տեսնուած է այն ե-
րազը; 1, 73: — Քաղաք այրուած և աւերուած.
սոյ, պատերազմ և ցաւ է; 7, 70: — Քաղաք
մտանել բարի է:

Քաղաքահէնի. (կանֆէա) ուտել. խաբերա-
յութիւն է; 68, 72:

Քաղաք իրք ուտել. չէ լաւ, ըստ Ղանիէի;
իսկ ըստ սյրոց. բարի համբաւներ են; 25, 44:

Քաղաքէնէնէ կամ մուրաբայ պատրաստել.
ուրախութիւն է և շահ; 3, 24:

Քամայ սկէ. փառք, պատիւ և շահ է
տեսնողի համար: — Մրծաթեայ ունենալ. շահ
է; 7, 17, 87:

Քայիլ հասաւտ քայլով. խրատ է, որից
օգուտ կարելի է քաղել; 15, 45:

Քար ձգել. վնաս է: — Քարի վերայ նըս-
տել. մտածողութիւն է:

Քարոնջա. վատ է:

Քարեր ժողովել. լեզու է: — Մանգալ նոցա
վերայ. վաստակ է և չարչարանք; 7, 33:

Քարոշ. արամութիւն է և զուր ծախս; 3,
24, 62:

Քայտի կարմիր. անպատվութիւն է: — խը-
մել. անային արամութիւն է; իսկ ըստ Ղա-
նիէի. խափանի չարն:

Քիւ հաստ ունենալ. երազում. յաւելումն
է հարստութեան: — Քոլորովին չունենալ. շատ
վատ է: — Սրկու հաստ ունենալ. անհամաձայ-
նութիւն է; 18:

Քլաճի հարնել. խնդութիւն է:

Քաղաքի հաղած, ամառը տեսանել. անբաղ-
դու թիւն և վիշտ է: — Չմեռը. ոչինչ նշանա-
կու թիւն չունի:

0.

Օր մաքուր. սէր է և հաշտութիւն իւր
թշնամեաց հետ և բաղդաւոր ճանապարհոր-
դութիւն է; 66, 82, 90: — Մառախուղան
(ղումանոտ). տկարութիւն, վիշտ և անյաջող-
ութիւն է; 71, 49:

Օրագիւն. կարճաժամանակեաց մեծութիւն
է; 25, 82, 96:

Օչն թէ իւր հետ խօսի. այնպիսի բան բրո-
նէ, որ ամեն մարդ և աշխարհ ամենայն զար-
մանայ: — **Օ**չն թէ սպանանէ. զիւր թշնամին.
յաղթ է: — **Օ**չն թէ ի մահճի տեսնու. կին առ-
նու: — **Օ**չն թէ խայթէ. ի թշնամեաց զէն դայ:

— **Օ**չն թէ յիւր վերայ արձակի. ի թշնամեաց
ահ գայ: — **Օ**չն թէ ի փորն մանու. ի թշնա-
մեաց չար խօսք լսէ: — **Օ**չն թէ ի վերայ ան-
կողմոյն սպանանէ. իւր կինն մեռանի: — **Օ**չն
թէ տեսնու և չգտնու. ի թշնամեաց անհոգա-
նայ: — **Օ**չն թէ յիւր տան մէջ տեսնու. իւր

կինն իւր հետ թշնամանայ: — **Օ**չն թէ երկու
կտոր առնէ, յիւր թշնամեոյն, իւրեան շահ գայ:

Օջաղած մեծ կրակ տեսանել. զէպ ի լաւը
գնալու նշան է: — **Փոքր կրակ. հարստութիւն**
է: — **Մեծութեամբ օջաղ տեսանել. յանկարծակի**
տկարութիւն է: — **Մահասարակ օջաղն. բարի է:**

Օչնոր տեսանել կամ խմել. կոխ է:

Օրագիւր տեսանել. խաբէբայութիւն է և
ծաղը; 15, 51:

Օրացոյց. կենաց ուղղութեան հարկաւորու-
թիւն է; 6, 65:

Օրոտէ (բար) վայրենի տեսանել, կորուստ
է: — **Քնտանեկան. բաղդաւորութիւն է:**

Օրօրաց տեսանել. պողարերնութիւն է; 1, 20,
62: — **Օրօրոց կանաչեղէնից. վիշտ և հոգացո-**
ղութիւն է; 29, 21, 62:

Փ.

Փայտագիւն տեսանել. բուսական փառք է
և անմիտ ուրախութիւն; 1, 3, 7:

Փոռապէսիանայ. տես Պիանայ:

ԵՐԱՉՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄՆԵՐԸ
 ԼՈՒՆՆԻ ԲԱՐԻ ԵՒ ՉԱՐ ՕՐԵՐԻ ՎԵՐԱՑ ՀԻՄՆՈՒՄԸ:

(Բարի անարիւն և անարիւն
 Գիտութեան):

1. Օրն բարի է երազն ի բարին կատարի:
2. Օրն չէ բարի՝ երազն երեք օրն կատարի:
3. Օրն բարի է՝ երազն ի բարին կատարի:
4. Օրն պահպանութիւն է՝ երազն սուտ:
5. Օրն բարի է՝ երազն ի բարին կատարի:
6. Օրն բարի է՝ երազն ի տարին կատարի:
7. Օրն պահպանութիւն է՝ երազն սուտ:
8. Օրն բարի է՝ երազն ութ օրն կատարի:
9. Օրն բարի է՝ երազն ի բարին կատարի:
10. Օրն ի ծնունդն է՝ չէ բարի, երազն երեք օրն կատարի:
11. Օրն չէ բարի՝ երազն կատարի:
12. Օրն չէ բարի՝ երազն երեք օրն կատարի:
13. Օրն բարի է՝ երազն ի բարին կատարի:

14. Օրն հնազանդութիւն է՝ չէ բարի, երազն քառասուն օրն կատարի:
15. Օրն բարի է՝ երազն օրն կատարի:
16. Օրն բարի է յոյժ՝ երազն երեք օրն կատարի:
17. Օրն բարի է՝ երազն օրն կատարի:
18. Օրն և երազն բարի են:
19. Օրն և երազն բարի են:
20. Օրն բարի է՝ երազն սուտ:
21. Օրն չէ բարի՝ երազն սուտ:
22. Օրն մի ինչ գործիլ՝ երազն ի բարին կատարի:
23. Օրն բարի է՝ երազն երեսուն օրն կատարի:
24. Օրն չէ բարի՝ երազն սուտ:
25. Օրն պահպանութիւն է՝ երազն սուտ:
26. Օրն և երազն՝ բարի են:
27. Օրն բարի է՝ երազն սուտ:
28. Օրն բարի է՝ երազն երեք օրն կատարի:
29. Օրն և երազն բարի են:
30. Օրն և երազն բարի են:

ՀԱՐԻՐԱՄԵԱՅ

ՅՈՅՆ ԾԵՐՈՒՆԻՈՅ

ԱՍՏՂԱԲԱՇԵՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ (*)

ԽՈՅ:

Արագները շինութիւնների վերայ, նշանակում են ուրախութիւն: Անասուած մարմնոյ անդամների վերայ, նախագուշակում են բարի: Արգերի և նուագարանների վերայ, նշանակում են վատ լուրեր: Միրելեաց հետ տեսութեան վերայ, գուշակում է ընծայ: Աացի և սուգի վերայ, նախագուշակում են խռովութիւն:

Շարժուն իրերի վերայ, — դրամի համար խռովութիւն: Արակի վերայ — արամու թիւն: Հանդերձի վերայ, արբեցող տեսնելու նշան է: Չինների և բոլոր ջրային կենդանիների վերայ, — երկիւղ է: Չրի վերայ — վեշտ է: Չիերի և նոցանով ման գալու վերայ — թուլութիւն:

(*) Սա ցոյց է տալիս երագների նշանակութիւնները երկնային կենդանակերպներով և ժամանակով, որը պետք է գտնել օրացոյցներում, նայելով թէ որ կենդանակերպի տակ է գտնուում լուսինը, այն ժամանակ, երբ կզատուի երայր:

Թիւն: Ատորածների վերայ — տրամութիւն: Մեռեալների վերայ — հարսանեաց ուրախութիւն: Արամների վերայ — խաբերայութիւն: Տրկարութեանց վերայ — ոչնչ: Ատաղիների և հրէշների վերայ — երկիւղ: Պատերազմի վերայ — թուլութիւն: Ուրախութեանց վերայ — տրամութիւն: Գրկատաանութեանց և սրտի վերայ — նոյնն: Ուտեղեաց և ըմպելեաց վերայ — բաւականութիւն: Ժողովների վերայ — նորութիւն:

ՑՈՒԼ

Շինութիւնները նախագուշակում են անհասնութիւն: Անասված մարմնոյ անդամները — հագսեր: Արգերը և նուագարանները — ճանապարհ: Միրելեաց տեսութիւնը կամ ըսպասելը (ожидание) — բերկրութիւն: Սուգ և լաց — թշնամեաց դաւածանութիւն:

Շարժուն իրերը կամ տեղերը — կայքի ձեռք ձեռ ընկնելն: Հուրը — հիւրեր: Հանդերձը — ուրախութիւն: Չուրը — երկիւղ և տրամութիւն:

Չուկը — միտթարութիւն: Չիանքը և նո-

ցանով մանգալը — պատուի յաւերումն: Կոտորածները — թշնամու մահ: Մեռեալները — ոչինչ:

Դրամը — անհաճոյութիւն: Օրիորդութիւնքը — առ հասարակ — թշնամեաց զկումն: Տկարութիւնքը — բաւականութիւն և ուրախութիւն: Կատաղիները և հրէշները — վեճ: Պատերազմները — թուլութիւն: Մեծ ուրախութիւնքը — վարքի սխալմունք: Եւ ի սրտէ բաւականութիւնքը — ճանապարհ: Կերակուրը — սիրելոյ գաղն: Ժողովքը — մեծ վեճ:

ԵՐԿԱԻՈՐ

Շինութիւնները գուշակումն սնտի յոյս: Անասուած մարմնոյ անդամները — տրտմութիւն: Երգերը և նուագարանները — բարի լուր: Սիրելեաց տեսութիւնքը — ոչինչ: Լացը — յոյս և ուրախութիւն:

Շարժուն իրերը և տեղերը — ոչինչ: Արակը — դրամաւոր վաստակ: Հանդերձը — ոչինչ:

Ջուրը — թուլութիւն:

Չուկը — դրամ: Չիանքը և նոցանով մանգալը — սիրելեաց տեսութիւն: Կոտորածները — ծածուկ գործոց յայտնումն: Մեռեալները — նոր բազր:

Դրամները — սիրելեաց զրկումն: Օրիորդութիւնքը — առ հասարակ — բարի: Տկարութիւնքը — խաբէրայութիւն: Կատաղիները և հրէշները — վատ խիղճ: Պատերազմները — բաւ: Մեծ ուրախութիւնքը — դրամ: Եւ ի սրտէ բաւականութիւնքը — շուտափոյթ տեսութիւն սիրելեաց հետ: Կերակուրը — ուրախութիւն: Ժողովքը — անհանգստութիւն:

ԽԵՅԳԵՏԻՆ

Շինութիւնները նշանակումն դրամ ստանալը: Անասուած մարմնոց անդամները — անբաւականութիւն: Երգերը և նուագարանները — ոչինչ: Սիրելեաց տեսութիւնքը — դրամ: Լացը — տկարութիւն: Հանդերձը — մեծարանք, հացկերոյթ: Հուրը — տկարութիւն:

Շարժուն իրերը կամ տեղերը — մահ մեծաւորի: Ջուրը — կրկիւղ:

Չիւնք և այլք սոցապիսիք — նեղութիւն և տառապանք: Չին և նորա վերայ մանգալը — ոչինչ: Կատորածները — հարստութիւն: Մեռեալները — վեճ և խռովութիւն:

Դրամը — հիւր: Օրիորդութիւնքը — սիրելոյ գաղն: Տկարութիւնքը — դրամի կորուստ: Կատորածները — սիրելեաց զրկումն:

տաղիները և հրէշները — բարի: Պատերազմները պատիւ: Մեծ ուրախութիւնը — ուրախութիւն: Ըստի սրտէ բաւականութիւնքը — թրշնամեց գալն: Աերակուրը — ոչնչ: Ժողովքը — բաւականութիւն:

Ա.Ռ.Ի.ԻԾ

Հինութիւնը նախազուշակումէ հիւր: Ալը նասուած մարմնոյ անդամները — նոր սիրելի: Երգերը և նուագարանները — դատարկ երևակայութիւն: Սիրելեաց տեսութիւնը — պատիւ: Լացը — ուրախութիւն:

Հարժուն իրերը կամ տեղերը — բաւականութիւն հիւրընկալութեան պատճառաւ: Հուրը — վնաս: Հանդերձը — ատելութիւն: Գուրը — իշխանութիւն:

Չիունք և այլք սոցապիսիք — երկիւղ և կորուստ: Չին և նորա վերայ մանգալը — երկայն կեանք: Աոտորածները — տկարութիւն: Մեռեալները — դրամ:

Դրամը — նոյնպէս դրամ: Օրկողութիւնը — ընծայ: Տկարութիւնը — ատելութիւն բարեգործաց և սիրելեաց: Աատաղիները և հրէշները — նախանձ: Ի սրտէ բաւականութիւնքը

և հաճութիւնքը — կամքի կատարումն: Աերակուրը — երկայնակեցութիւն: Ժողովքը — ստացումն մի հաղուազիւս և թանգազին իրի:

ԿՈՅՍ

Հինութիւնները գուշակումն յաջողութիւն ապագայ գործերի: Ա նասուած անդամները — ուրախութիւն: Երգերը և նուագարանները — մի մեծ զարմանալի իր: Սիրելեոյ տեսութիւնը — երկչոտութիւն կամ ամթխածութիւն: Լացը — ուրախութիւն:

Հարժական իրերը կամ տեղերը — եղբայր սիրութիւն: Հուրը — շիթութիւն ոգեոյ: Հանդերձը — մեծ վէճ և անբաւականութիւն կենաց մէջ: Գուրը — դրամի ստացումն: Գողերը և սոցապիսիները — սիրելեոյ մահ: Չին և նորանով մանգալը — վէճ: Աոտորածները — ցաւ (ՅՕԱԵ): Մեռեալները — հիւր:

Դրամը — թուլութիւն: Օրկողութիւնքը երկիւղ: Աատաղիները և հրէշները — դրամ: Պատերազմները — բարի: Տկարութիւնը — բաւականութիւն: Մեծ ուրախութիւնը — բարի: Ի սրտէ բաւականութիւնքը — տրտմութիւն: Աերակուրը — լաւը: Ժողովքը — տառապանք:

Չիունքը և սոցապիսիք — արամութիւն :
Չիանքը և նոցա վերայ մանգալը — կամ հա-
կառակութիւն կամ երկիւղ : Ասորրածները —
ոչինչ : Մեռեալները — պատերազմական կարօ-
տութիւն :

Կրամը — տկարութիւն : Օրկողութիւնքը
— լաւութիւն և նորութիւն : Տկարութիւնը —
կանանցից նորութիւն : Աատաղիները և հրէշ-
ները — ուրախութիւն : Պատերազմները — զը-
ժուարութիւն : Մեծ ուրախութիւնը — միւ-
թարութիւն : Ժողովքը — խնդութիւն և բերկ-
րութիւն :

ԱՅԾԵՂԶԻԻՐ

Շինութիւնները նշանակումեն — արամու-
թիւն : Անասուած անդամները — զրամական
պակասութիւն : Արգերը և նուազարանները —
միսիթարութիւն : Սիրելեաց տեսութիւնը — կա-
րևոր նորութիւն : Ասցը — մահ հաւատարիմ
ընկերի :

Շարժուն իրերը և տեղերը — բարկութիւն :
Հուրը — վատ նորութիւն : Հանդերձը — հիւր
Չուրը — պատիւ :
Չիունքը և սոցապիսիք — նախանձ : Չիանքը

և նոցա վերայ մանգալը — ցածրութիւն : Ան-
տորածները — թուլութիւն : Մեռեալները — շը-
նորհք սիրելի կնոջից :

Կրամները — բաւականութիւն : Օրկողու-
թիւնը — հիւր : Տկարութիւնը — անհաճոյ հիւր :
Աատաղիները և հրէշները — սիրելի ուրախու-
թիւն : Պատերազմները — վէճ : Մեծ ուրախու-
թիւնը — բարի լուր կամ ծրար : Ի սրտէ բա-
ւականութիւնը — մեկնումն (отлучение) : Աե-
րակուրը — օգտակետութիւն : Ժողովքը — թըշ-
նամեց մեկնումն :

ԶՐՀՈՍՆ

Շինութիւնները նախադուշակումեն ան-
հանդիստ քուն : Անասուած անդամները —
զրամոց ստացումն : Արգերը և նուազարաննե-
րը — ոչինչ : Սիրելեաց տեսութիւնը — վհատու-
թիւն : Ասցը — մահ գլխաւոր իշխանի :

Շարժուն իրերը և տեղերը — միսիթարու-
թիւն : Հուրը — հիւանդութիւն : Հանդերձը —
յուսալի պահպանողութիւն : Չուրը — ամուս-
նութիւն :

Չիունքը և սոցապիսիք — հիւանդութիւն :
Չիանքը և նոցանով մանգալը — հիւրընկալու-

Թիւն: Առտորածները—ոչինչ: Մեռեալները—
 մեծ բազդաւորութիւն: Օրկողութիւնները—
 թշնամու հեռաւորութիւն: Տկարութիւնը—
 նեղութիւն և բազդաւորութիւն: Ատաղիները
 և հրէշները—կորուստ թշնամու: Պատերազմ
 ները—թուլութիւն: Մեծ ուրախութիւնը—
 աճումն ընտանեաց: Ի սրտէ բաւականութիւ
 նը—ուրախութիւն սիրելոյ: Աերակուրը—վը
 նասակար վէճ: Ժողովքը—ոչինչ:

ՁՈՒԿՆ

Շինութիւնները նախագուշակումն նոր ու
 րախալի լուրեր: Անասուած անդամները—
 ծախս: Արգիւրը և նուագարանները—վէճ: Սիրե
 լեաց տեսութիւնը—ոչինչ: Ասցը—նոր թշնամի:

Շարժուն իրերը և տեղերը—զարմանալի
 նորութիւն: Հուրը—երկիւղ: Հանդերձը—նոր
 հանդերձ: Գուրը—ուրախութիւն:

Չիւնքը և սոցապիսիները—հիւանդութիւն:
 Չիւնքը և նոցանով մանգարը—կանաց անկա
 տարումն: Առտորածները—կամաց կատարումն:
 Մեռեալները—ոչինչ:

Մրամը—նեղութիւն: Օրկողութիւնը—
 բաւականութիւն: Տկարութիւնը—անջատու

մրն: Ատաղիները և հրէշները—ոչինչ: Պատե
 րազմները—վեշտ: Մեծ ուրախութիւնը—ոչ
 ինչ: Ի սրտէ բաւականութիւնը—իշխանութիւն:
 Աերակուրը—ուրախութիւն: Ժողովքը—մեծ
 ուրախութիւն:

Գամմա և իգայ միմուայ մի Օ
 ան ի յիմն յիմնուցն անձրեաց զո՛ր նայ
 ւայ զօտս իր շննախոս մե՛ն: Գո՛րքի՛ն շարժա՛մ
 զօտս անխն և միմարտա՛ լո՛ւ զալս միքի՛
 յիմնս և յառոյսի՛ն: Գո՛րքի՛ն շարժա՛մ
 զօտս մեծորս և անախն մի՛ն զո՛ր ու՛
 ցանց րո՛ւ միմուայ՛ն: Գո՛րքի՛ն շարժա՛մ
 միմարտա՛ միգայ ի միմարտա՛ միմարտա՛

մն զօտս մեծարտա՛ ի միգայ ի մի՛
 շարժա՛ մ շարժա՛ մարտա՛ զօտս միմարտա՛ մ
 րո՛ւ միմարտա՛ զօտս միմարտա՛ մ
 շարժա՛ մ միմարտա՛ զօտս միմարտա՛ մ
 իմնս միմարտա՛ մ ի միմարտա՛ մ
 միգայ զօտս միմարտա՛ մ ի միմարտա՛ մ

ԳՐԻՄ

Միմարտա՛ մ ի միմարտա՛ մ ի միմարտա՛ մ
 միմարտա՛ մ ի միմարտա՛ մ ի միմարտա՛ մ

ԼՈՒՍՆԻԻ ԵՐԱԶԱՅՈՅՑ

ԱՌԱՋԻՆ

Օրն լուսնին՝ բարի է ամենայն իրաց. զի ազամ նոր ստեղծաւ. սերմանել. տնկել. ի ճանապարհ երթալ. հիմն արկանել. զև այսօր ըսկիզբն արար նոյ տապանին, և մովսէս այսօր եհան զժողովուրդն յեգիպտոսէ, և զաբրիէլ այսօր ետ ողջոյն մարիամու, և սողումն այսօր սկիզբն արար տաճարին. հիւանդն ողջանայ. կորուստն գտանի երազն ի բարին կատարի:

ԵՐԿՈՒ

Օրն չէ բարի. զի նախաստեղծն այսօր անկաւ, և կայէն այսօր սպան զհապէլ և շաղախեցաւ երկիր յարենէ նորա. որ ծնանի՝ հեզ և խոնարհ լինի, այլ շնացող. հիւանդն չապրի. կորուստն մինչև ի խ. օրն գտանի. տունկ զնեղն նաւ ուղղելն՝ լաւ է. երազն երեք օրն կատարի:

ԵՐԵՔ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. որ ծնանի շնորհաւոր լինի և պատերազմող. զի այսօր զըշ-

խոյն հեղինէ զխաչն եգիտ, և սողումն այսօր ծնաւ, զնել վաճառել բարի է. կորուստն գրտանի. հիւանդն ողջանայ վախուցեալն դառնայ. երազն ի բարին կատարի:

ՉՈՐՍ

Օրն պահպանութիւն է. մի՛ դներ. մի՛ վաճառեր. մի՛ ի դուրս ելաներ. զի այսօր քակեաց նաբուզոդոնոսոր զտաճարն, և մողքն այսօր բերին զընծայան, և հերովդէս խաբեցաւ ի մողուցըն. որ ծնանի շնորհաւոր լինի և մեծութեան հասանի. հիւանդն մեռանի. երազն սուտ է:

ՀԻՆԳ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. մեղուն աղէկ գայ. սերմանել. տնկել. ի ճանապարհ երթալ նաւ ուղղել. որ ծնանի բախտաւոր լինի. զի այսօր եմուտ նոյ ի տապանն, և սողումն գտաճարն շինեաց. կորուստն գտանի. հիւանդն ողջանայ երազն ի բարին կատարի:

ՎԵՑ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. մանուկս յուսումն տալ. զի այսօր եմուտ աէրն առ զիպիրս. զամենայն ինչ գործել բարի է, և այսօր առա-

քեաց տէրն զառաքեալն ի քարոզութիւն հիւանդն ողջանայ. որ ծնանի բախտաւոր լինի կորուստն մինչև ի խ. օրն դտանի. երազն ի տարին կատարի:

ԵՅԹՆ

Օրն պահպանութիւն է. զի այսօր արտաքսեաց աստուած զարամ ի դրախտէն. որ ծնանի պիտակոտ լինի և գող. հիւանդն յոյժ նեղի բայց ապրի. երազն սուտ է:

ՈՒԹ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. զի այսօր եղև սկիզբն թլպատութեան, և լեզուքն այսօր բաժանեցան. հիւանդն ողջանայ. կորուստն գտանի. որ ծնանի ձայնեղ լինի և ճերանայ. երազն ութ օրն կատարի:

ԻՆՆ

Օրն բարի է. զի այսօր մկրտեցաւ Քրիստոս, որ ծնանի յերկարակեաց լինի. զնել, վաճառել, ի ճանապարհ երթալ. մանուկն մկրտել. թազաւոր տեսանել. առ աւագ ի դատաստան մտանել. կորուսեալն գտանի. հիւանդն լուանայ. երազն ի բարին կատարի:

ՏԱՍՆ

Օրն ի ծնունդ է. մի ինչ գործեր՝ չէ բարի պատրաստ կաց յամենայն իրաց. մի երզնուլ և մի երզումն տալ. մազ մի հարթել. որ ծնանի խեղդամահ լինի. հիւանդն ողջանայ. փախուցեալն գտանի. երազն երեք օրն կատարի:

ՏԱՍՆԵԻՄԷԿ

Օրն՝ աշխարհ ջրհեղեղաւ ջնջեցաւ. ամենայն ինչ գործել չէ բարի. մի երզնուլ և մի երզումն տալ. զի այսօր էկուլ գետն զյօման. և մի ի ջուր մտանել. որ ծնանի շուտով մեռանի. մի ի ճանապարհ զնալ զի այսօր ելաւ արամ ի դրախտէն. հիւանդն յառնէ. երազն օրն կատարի:

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ

Օրն չէ բարի. մի երզնուլ և մի երզումն տալ յամենայն իրաց պատրաստ կաց և աղօթեան. զի այն օրն պահպանութիւն է. հիւանդն մեռանի. երազն երեք օրն կատարի:

ՏԱՍՆԵՐԵՔ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. գործել հիմն արկանել. հարսանիս առնել. որ ծնանի իմպս

տուն լինի հիւանդն նեղի. երազն ի բարին կատարի:

ՏԱՄՆԵՒԶՈՐՍ

Օրն հնազանդութիւն է ամենայն իրաց մի՛ ինչ գործել. որ ծնանի չարեաւ մեռանի. հիւանդն նեղութիւն կրէ. զի քրիստոս յայն օրն խաչեցաւ. երազն քառասուն օրն կատարի:

ՏԱՄՆԵՒՀԻՆԳ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. որ ծնանի զօրաւոր լինի. որ հիւանդանայ յառնէ. զի քրիստոս այն օրն աւերեաց զգժոխան. շինել տնկել, վաճառել, բարի է. զոր ինչ գործես շունորհաւոր լինի կորուստն գտանի. երազն յօրն կատարի:

ՏԱՄՆԵՒՎԵՅ

Օրն բարի է յոյժ ամենայն իրաց. սերմանել. անկել. հարսանիս առնել. մանուկ ի յուսուէն տալ. առ աւագ մտանել. զի քրիստոս յայն օրն պատուեցաւ ի մոգուցն. որ ծնանի գեղեցիկ լինի, շատակեաց և մեծատուն. կորուստն ո՛չ գտանի հիւանդն անրի. երազն երեք օրն կատարի:

ՏԱՄՆԵՒԵՐՍ

Օրն բարի է. հիմն արկանել. պատերազմել. հիւանդն ամբողջ ելանէ. երազն յօրն կատարի:

ՏԱՄՆԵՒՈՒԹ

Օրն բարի է հարսանիս առնել. ի ճանապարհ երթալ. զի քրիստոս այսօր ազատեաց զհոգիսն. որ ծնանի զբախօս լինի. հիւանդն ողջանայ. երազն բարի է:

ՏԱՄՆԵՒԻՆՆ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. սերմանել. արնկել. մանուկ յուսուէն տալ. յաւագ մտանել. զի քրիստոս յայն օրն պատուեցաւ. որ ծնանի բախտաւոր լինի և հանձարեղ. բայց արբեցող և լեզուաւն վատ և շնացող. զի սկիզբն կայննէն է և դատերաց նորա. հիւանդն մեռանի. ի թշնամեաց պատրաստ կաց. երազն ի բարին կատարի:

ՔՍԱՆ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. զի Մատուած յայն օրն երևեցաւ արբահամու և օրհնեաց զկա. սերմանել, շինել, վաճառել, ի ճանապարհ

երթալ յաւագ մտանել, և ամենայն ինչ գործել բարի է. որ ծնանի խոնարհ լինի և աղօթասէր. բայց ի հուր անկանի կամ ի ջուր. զի Աստուած յայն օրն աւերեաց զտղօմ. հիւանդ զըն վտանգի. երազն սուտ է:

ՔԱՆՆԵԻՄԷԿ

Օրն չէ բարի. մի ինչ գործել զի սպապան ձուճն զաքարիայի է. մի վաճառել, մի գնել. մի՛ երզնուլ և մի՛ երզումն տալ. հիւանդն նեղի կամ մեռանի. որ ծնանի աղօթասէր լինի երազն սուտ է:

ՔԱՆՆԵԻԵԲԿՈՒ

Օրն մի ինչ գործել մեղս որ չփոթորակիս. բայց հիմն արկանել. վաճառել. գնել. մանուկ տալ յուսումն և ամենայն ինչ բարի է գործել. որ ծնանի յերկարակեաց լինի և աւագաց սիրիլ. զի յայն օրն հրաման ետ տէրն զարբիէլե աւետիս տալ սրբոյ հուսին մարիամու. հիւանդն լաւանայ երազն ի բարին կատարի:

ՔԱՆՆԵԻԵԲԵՔ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. զի քրիստոս աշակերտացն երեւցաւ. որ ծնանի բարխաւոր:

լինի. արագամիտ և յաջողակ. ի ճանապարհ երթալ. գնել և վաճառել. բարի է. փախուցեալն զայ. կորուսան զտանի. հիւանդն մահառիթ. երազն յերեսուն օրն կատարի:

ՔԱՆՆԵԻԶՈՐԱ

Օրն չէ բարի. պատրաստ կաց յամենայն իրաց. ոչ ի ճանապարհ գնալ, ոչ վաճառել և ոչ գնել և ոչ առ աւագ մտանել. որ ծնանի անօգուտ լինի և անվաստակ. փախուցեալն զառնայ. զի յայն օրն երեւցաւ երուսաղէմ. երազն սուտ է. հիւանդն ողջանայ:

ՔԱՆՆԵԻԶԻՆԳ

Օրն պահպանութիւն է ամենայն իրաց. մի՛ երզնուլ և մի՛ երզումն տալ, և մի՛ ուրեք դնալ զի չար է և յայն օրն ծնանի նեռն. որ ծնանի շէկ լինի. շատամօրուս և ցանկացող. փախուցեալն զառնայ. հիւանդն մեռանի. երազն սուտ է:

ՔԱՆՆԵԻԿԵՏ

Օրն բարի է ամենայն իրաց գործել, բայց մի՛ երզնուլ. որ ծնանի շուտ մեռանի. փոխառնուլ, սերմանել, ի ճանապարհ երթալ, հար-

անիս անել, կորուսան գտանի. զի քրիստոս
յայն օրն ծնաւ. հիւանդն փոանգի երազն բա-
րի էն միտն ոյ. զմտոյ մտաւոցոյ. զար միտ
ՔԱՆՆԵՆԵՐՅՆ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. զի արահամ
յայն օրն պատարագեաց զորդին իւր, և մա-
նանայն յայն օրն տուաւ իարայելի, որ ծնանի
կարգաւոր լինի. և երկիւղած յաստուծոյ. կո-
րուսան գտանի. երազն սուտ է:

ՔԱՆՆԵՆՈՒԹ

Օրն բարի է ամենայն ինչ գործել. մանուկ
յուսուամն տալ. առ աւագ մտանել, հարսանիս
առնել. զի յայն օրն տարան զընծայն քրիստո-
սի. որ ծնանի գեղեցիկ և շնորհաւոր լինի. կո-
րուսան ո՛չ գտանի. հիւանդն ո՛չ տպրի. երազն
երեք օրն կատարի:

ՔԱՆՆԵՆԻՆՆ

Օրն բարի է ամենայն ինչ գործել. անկել,
շինել, հարսանիս առնել. որ ծնանի բախտաւոր
լինի և հանձարեղ. բայց արբեցող. լեզուաւն
սիրելի և գործովքն շնացող. հիւանդն մեռա-
նի. երազն լաւ է:

ԵՐԵՍՈՒՆ

Օրն բարի է ամենայն իրաց. կնքել. պա-
կել, հիմն արկանել. ի ճանապարհ երթալ. զե
այլազգիքն յայն օրն դարձան. հիւանդն ողջա-
նայ. կորուսան գտանի. բայց ի նաւ մի՛ նստիլ
որ ծնանի արբեցող և բախտաւոր լինի երազն
Բարի է:

ԵՐԱԶԱՅՈՅՑ ԿՐԿԻՆ Ի ՎԵՐԱՅ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ
ԿՆՆԴԱՆԱԿԵՐՊԻՅՆ:

Խոյ:

Աճումն բազակի. երազն բարի է միշտ:

Ցուլ:

Աղմուկ և կռիւ է. յընկերաց տրամիս:

Երկուոր:

Չայն աւետեաց լսես. օտարի վատապակ ուսիս:

Խեղճեփն:

Ընդ վայր մի՛ լսեր. շահի ի բանեղ:

Աստուծ:

Ի կանոնց վերջ համանի իմակարտ թիւն է:
ժր յաւիտ շրջաւանն ի յմտնիցս մնի՛լ յեկ
ազրո մշտնաւի՛ք . մանաւ **Արս:** մեզ միայն մեկըրդայա

Սէր տեսանեն . յոյն բարի է:
Իմ կարգս մտնի իմ կարգս իմ կարգս իմ կարգս

Աշխատ:

Պատրաստ կաց . սուտ և ընդ վայր է:

Արտիչ:

Առ աւագս բարձրանաս . ի դրացեաց տրամիս:

Աղէշատոր:

Ի չարէ պատրաստ կաց . մի մարդ հարկա-
նի ի քէն:

Այծեշխար:

Յորդոր է և ուրախ առնուս զոր խորհիս:

Քմէտ:

Ի տանէ վնասիս . միջակ է:

Չափ:

Քո ընդակն շտատայ . հեռատոր գայ:

ԿՐԹԱԶՆԵՐԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ
ՄԻ ԲՈՆԻ ԵԿԱՑՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:

Արեւոյթները, որք ներկայանում են երազում
պարզ և կենդանի ձևով, առանց որեւիցէ խան-
դարմունքի և շփոթութիւնների ոգւոյ և մտքի
և առանց ընդհատման միևնոյն ժամանակ մի
այլ մնորքով կամ երևակայութեամբ, ևս և որք
լինում են առաւօտեան արշալոյսին և արեգա-
կան ծագման միջոցներում, ուղիղ են և ան-
կասկածելի:

Արագները աւելի հաւանական են և ճշմա-
րիտ ձևեր և ամառը, բայց ընդհակառակն
գարնանը և աշնանը կասկածելի են և ոչ այն-
քան ուղիղ՝ նորա համար որ այս վերջին եր-
կու տարուայ եղանակներում, ինչպէս օդը,
նոյնպէս եղանակները հաստատուն և անփո-
փոխ չեն, այլ մրկայի և հողմային և երազ-
ների զոյւթեան և ստեղծման համար ոչ այն-
քան յարմար:

Առաւօտեան արշալոյսին և նոյն իսկ արե-
գական ծագման ժամանակ եղած երազները
նորա համար են աւելի ճշմարիտ գիշերուան-
ներից, որ այն միջոցներում մարդկային սիրտը

անդորր է, ոգին հանգիստ, իսկ ուղեղը մաքուր՝
և վառ գոլը շինելից ազատ:

ՕՐՈՒԱՅ ԵՒ ԳԻՇԵՐՈՒԱՅ ԺԱՄԵՐԸ,

Երազները, որք պատահում են գիշերուայ
Ժամի 4-ից մինչև առաւօտ, կատարվում են կամ
10 օրուայ, կամ 10 ամսուայ և կամ մի տա-
րուայ ընթացքում:

Երազները գիշերուայ 12 ժամից սկսուած
մինչև չորրորդ ժամը, կատարւում են առ հասա-
րակ երրորդ, չորրորդ կամ հինգերորդ տարում:

Երազները, որք լինում են երեկոյեան 9 ժա-
մից մինչև կէս գիշեր, այսինքն ժամի մէկը,
կատարվում են ոչ յառաջ քան 9, 10 կամ 15
տարուայ ընթացքից:

Աւերակէի վաղ առաւօտեան երազները կամ
կատարվում են նոյն իսկ օրում, կամ երբէք:

Երազները, որք պատահում են օրուայ մէջ
առ հասարակ կատարվում են կամ 7 ժամից յե-
տոյ, կամ երբէք:

